

Təhsil millətin gələcəyidir!

Hərəkət
Heydər Əliyev



Azərbaycan
Respublikasının
Elm və Təhsil
Nazirliyinin
orqanı

AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ

20 oktyabr 2023-cü il №40 (9048) | www.muallim.edu.az | muallim@edu.gov.az

102 tələbəyə
Prezident təqaüdü
veriləcək

Prezident İlham Əliyev
“2023-2024-cü tədris ilində
Azərbaycan Respublikasının ali
məktəblərinə daxil olmuş tələbələrə Prezident təqaüdünən
verilməsi haqqında” Sərəncam
imzalayıb. Sərəncama əsasən
2023-2024-cü tədris ilində tələbə
qəbulu imtahanlarında ixti-
sas qrupları üzrə on yüksək nə-
ticələr göstərmış və Azərbaycan
Respublikasının ali məktəbləri-
nə daxil olmuş 102 tələbəyə
Prezident təqaüdü veriləcək.

Təhsil Qarabağa qayıdır

Prezident İlham Əliyev:
“Böyük Qayıdış Programının
icrası bizim üçün bir
nömrəli vəzifədir”

Azəq 8 şəhər və 92 kəndin Baş planı təsdiqlənib, 30 kəndin təməli qoyulub. Qarabağda evlər, kəndlər yenidən qurulur. El öz yurd-yuvasına qayıdır, daha güclü, daha qırurlu, özgürvənləşmiş şəkildə. İndi onları alovlanan münaqişə ocağıını necə söndürəcəyi fikri narahat etmir, mərd oğullarının düşmən tapşığından azad etdiyi torpaqların inkişaf planını vaxtında icra etmək məsəlesi düşündür. Çünkü “Qarşılidan gələn illərdə çox böyük, irihəcmli yaşayış layihələri həyata keçiriləcək, xüsusən də Şuşa və digər şəhərlərde. Bu, bizim programın tərkib hissəsidir”, - deyən Prezident İlham Əliyev hədəfi qəti qoyub. İşğaldan azad etdiyimiz torpaqlarda qurub-yaratmaq, bağçalar açıb, məktəblər tikmək lazımdır ki, bu gün təməli atılan kəndlərin məktəblərində sağlam və təhsilli geleceyimizin bünövrəsi qoyulsun.

Səh. 2



**“Böyük Qayıdışa dair
I Dövlət Programı” çərçivəsində
təhsil müəssisələrinin tikinti və təmir işləri**

Tikinti işlərinin başlanılması planlaşdırılır.

- Şuşa Real Məktəbi
- 960 yerlik Zəngilan şəhəri tam orta məktəb
- Füzuli Peşə liseyi
- 600 yerlik Qubadlı şəhəri tam orta məktəb
- 160 yerlik Ağdam şəhəri 2 nömrəli kölpələr evi-uşaq bağçası
- 960 yerlik Ağdam şəhəri 2 nömrəli tam orta məktəb
- 160 yerlik Zəngilan şəhəri kölpələr evi-uşaq bağçası

Tikinti işləri davam edir.

- 960 yerlik Ağdam şəhəri 1 nömrəli tam orta məktəb
- 960 yerlik Cabrayıl şəhəri akademik Mehdi Mehdiyəzadə adına tam orta məktəb
- 960 yerlik Kelbacər şəhəri tam orta məktəb

Tikinti işləri başa çatıb.

- 960 yerlik Şuşa şəhəri 1 nömrəli tam orta məktəb
- 176 yerlik Laçın rayonu Zabux kənd tam orta məktəbi
- Özbəkistan hökumətinin dəstəyi ilə inşa edilən 960 yerlik Füzuli şəhəri Mirzə Ulutəy adına 1 nömrəli tam orta məktəb
- 510 yerlik Laçın şəhəri 2 nömrəli tam orta məktəb
- 288 yerlik Zəngilan rayonu Ağlı kənd tam orta məktəbi və 60 yerlik məktəbəgəder təhsil məüssisəsi
- 144 yerlik Tərtər rayonu Talış kənd tam orta məktəbi və 78 yerlik məktəbəgəder təhsil məüssisəsi
- 144 yerlik Tərtər rayonu Suqovuşan kənd tam orta məktəb

Xankəndidə bir məktəb vardı...

Müəllim və məzunların məktəb
xatirələri **QƏLƏBƏ** işığında

Təhsil tariximizdə xüsusi iz buraxan məktəblər çıxdı. Belə təhsil müəssisələrindən biri də Nizami Gəncəvi adına Xankəndi şəhər 4 nömrəli tam orta məktəbidir. Məktəb 1945-ci ildən fəaliyyət göstərərək Azərbaycan təhsilinin inkişafına öz töhfələrini verib, Qarabağda azərbaycanlıq ideyalarının, ədəbiyyatımızın, mədəniyyətimizin, adət-ənənələrimizin qorunub saxlanılması və təbliğində, gənc nəsildə yüksək mənəvi dəyərlərin formalşamasında mühüm rol oynayıb.

Qeyd edək ki, bu təhsil müəssisəsi əvvəlcə beynəlmilə məktəb olub. Sonra təhsil ocağında həm Azərbaycan, həm də rus şöbəsi fəaliyyət göstərib. 1988-ci ildə məlum Qarabağ hadisələri ilə bağlı məktəb fəaliyyətini müvəqqəti olaraq daşındırab.

Səh. 3

**“XXI əsrə Azərbaycanın
ali təhsil sistemi və
innovasiyalar”**

**“Bu ildən liseyimizdə
Azərbaycan dilini
öyrətməyə başlayırıq”**

**“Nobel mükafatını
Azərbaycana
gətirəcəyəm”**

**“Mən müəllim
olacağam”**

Səh.5

Səh.6

Səh.7

Səh.8



Prezident İlham Əliyev: “Böyük Qayıdış Programının icrası bizim üçün bir nömrəli vəzifədir”

Əvvələ səh. 1

Füzuli yenidən qurulur

Füzuli indi tamamilə yenidən qurulur. Oktyabrın 16-da Prezident Qoçəhməddi və Cuvarlı kəndlərinin təmolini atıb. 94,62 hektar ərazidə tikilən Qoçəhməddi ümumilikde 341 fərdi evin tikilməsi planlaşdırılıb. Kəndin tikintisinin birinci mərhəlesi üçün 18,1 hektar torpaq sahəsi ayrılb və burada 204 fərdi ev inşa olunacaq.

Cuvarlı kəndinin layiheləndirilən ümumi ərazisi 115 hektardır. Burada ümumilikde 291 fərdi ev və 24 mərtəbəli 21 yaşayış binası tikilecək. Kəndin inşasının birinci mərhəlesi üçün 28,1 hektar torpaq sahəsi ayrılb, burada 129 fərdi ev tikilecək. Kəndlərdə çox funksiyalı inzibati binanın, Bayraq meydanının, kafe-restoranın, mərasim evinin, çörək sexinin, aptekin, idman klubunun, aile sağlamlıq merkezinin, istirahət və yaşlılıq zonalarının, klub-icma mərkəzinin, kitabxananın, ticarət obyektinin, bazarın, qonaq evinin tikilməsi planlaşdırılıb.

El öz yurduna qayıdır

Yeni yurd yerlərinə qayıtlı planına görə, artıq 2300 məcburi köçkünlərinin evlərinə qayıdub və ilin sonunadək onların sayı 5500-ə çatdırılacaq. Məsələn, Qoçəhməddiye 1364 nəfərin, Cuvarlıya 1697 nəfərin köçürülməsi planlaşdırılıb. Qoçəhməddi kəndinə ilk mərhələdə 204 ailə - 710 nəfər, Cuvarlıya 129 ailə - 508 nəfər köçürüləcək.

Böyük Qayıdış Programının birinci mərhələsinin - 2026-ci ilin sonunda Füzulidə 22 min insan yaşayacaq. Növbəti üç ildə 100 minden çox keçmiş məcburi köçkünlər öz evinin çərçivəni yandıracaq. Beləliklə, qarşılıqlı çökəndə yanana işləşərək, hər gün daha da çoxalacaq.

**Ellərlə birlikdə
TƏHSİL da qayıdır**

Tikilən, ucalan binalar arasında məktəb, bağıca kimi fealiyyət göstərəcək olanlar da var. Məsələn, Qoçəhməddi kəndində 264 şagird yerlək məktəb, 25 yerlik uşaq bağçası, Cuvarlıda isə 312 şagird yerlik orta məktəb, 50 yerlik uşaq bağçası inşa olunacaq.

Füzuli şəhərində 240 yerlik uşaq bağçasının təmolunu oktyabrın 16-da Prezident İlham Əliyev özü qoyub. 2,4 hektar torpaq sahəsində tikilecək uşaq bağçasının layihəsində əsas binadan başqa, oyun zonası, avtomobil yolları və texniki zona da var. Məktəbəcədər təhsil müəssisəsinin ikimərtəbeli binasında qrup, inzibati, texniki və tibb işləri, idman və müsiqui zalları, mətbəx olacaq. Burada uşaqların rahatlığı, ikinlik bilikləri, yiyələnmələri və əylənmələri üçün hər cür şərait təmin ediləcək. Uşaq bağçasının həyətində oyun meydançaları salınacaq və digər zəruri infrastruktur planlaşdırılacaq.

Planlarda, sadəcə Füzuli deyil, işgaldən azad edilən bütün torpaqların inkişafı nəzərdə tutulub. Məsələn, Şuşa Real Məktəbi, Füzuli Peşə Liseyi, Zəngilan və Ağdam şəhərlərində hər birində 960 yerlik, Qubadlı şəhərində 600 yerlik tam orta məktəblər, Zəngilan və Ağdam şəhərlərində hər birində 160 yerlik kölpələr evi-uşaq bağçası tikilecək. Cəbrayıllı və Kəlbəcərdə hər biri 960 yerlik olmaqla nəzərdə tutulan məktəb binalarının tikintisi sürətlə davam edir.

Burada təəccübü heç nə yoxdur.

R. DAŞSALAHLİ

Bu il mart ayından Tərtər rayonunun Talış kəndində, sentyabrın 15-dən Füzuli şəhərində məktəb zəngləri calımur, şagird səsləri məktəb divarlarını yarib küçələrə yayılır. Təhsil işğaldən azad olunan torpaqlara yeniden qayıdır.

Burada müəllimlik ikiqat məsuliyyətlidir

Talış kəndində təhsil heyati mart ayından öz axarına düşüb. Tərtər rayonununda 144 yerlik Talış kənd tam orta məktəbi istifadəye verilən-

Müəllim və şagirdlər doğma məktəbdə

zumlu hesab edir: “Direktorümüz Afidə müəllim şəhid Rəşad Mirzəlinin anasıdır. Məktəbimiz yeni müəllimlər gəlib, yeni şagirdlərimiz var. Dərse girməkdən zövq alırlar. Düşünürüm ki, burada bəzən daha çox ehtiyac var. Ən önemlisidir, təhsilimizin bu torpaqlara qayışdırda payımızın olduğunu bilmək çox yaxşı hissdir”.

G.Rəhimli müəllimlik vəzifəsinin məsuliyətini burada daha çox hiss edir: “Müəllimlik məsuliyyəti peşədir. Ancaq bu torpaqlarda müəllimlik ikiqat məsuliyyətli”.



dən tədris başlayıb. Rayonda 7 sinifdə 19 şagirdə 8 müəllim təhsil bələdçiliyi edir. Kəndin uşaq bağçasında 1 qrup şagird olunub.

Talış kənd tam orta məktəbinin 8 müəllimindən biri, Gülnar Rəhimli martın 27-də könlüllü olaraq Talış kəndində dərə deməyə başlayıb. Tərtər rayonundan olan və Tərtərə yasayan Gülnar müəllim daha əvvəl Ağdam rayon 84 və Tərtər rayon Sarvan Quliyev adına Şixarx kənd 2 nömrəli tam orta məktəblərində dərs deyib. 2023-cü il martın 27-dən Talış kənd tam orta məktəbində fealiyyət göstərir: “Bu ilin martın 27-de dərslərimiz başladı. Kənddə doğulmayan, amma burada yaşamaqdan momunun gönənən uşaqların necə həvəslili olduqlarının en böyük şahidləri biziz. Bu torpaqlara olan sevgisi, bağlılığı hər birinə gəzindən oxunur. Onların sevincini, gözlərindəki xoşbəxtliyi, üzlərindəki güllüyü görəndə emin oldum ki, qərarım doğrudur”.

G.Rəhimli deyir ki, Talış kəndindən olmaq onun özündən xoşbəxt edir. Cənubi böyük qayıdışın tərkib hissəsi, iştirakçılarının olmaq arzusu ilə yaşayışlardan bəzən dərə məhz odur: “Elə biz özümüz də böyük qayıdışın tərkib hissəsi olmaqdan qurur duyurur. Düşünürüm ki, şəhidlərimiz qanı, canı bahasına geri qaytarıb bize əmanət etdiyi torpaqlarda təhsilin bərpə olunmasında mütləq mənim də payım olmalıdır. Bu qururla da Qarabağ Regional Tehsil İdarəsinin dəvəti ilə burada fealiyyətə başladım. İşğaldən azad olunan torpaqları görmək, burada yaşamaq və işləmək, tohsilərə bərpaında iştirak etmək en böyük arzum idi. Ona görə də, müvəqqəti müqavilə ilə başladığım işə davam etməliydim. Bu tədris ilində yerim vakansiyaya çıxarıldı. Bu il müəllimlərin işə qəbulu müsabiqəsində iştirak edərək 72,5 bal topladım və yeri özüm qazandım. Sentyabrın 15-de dərslərimiz başlayanda sürpriz etdim şagirdlərimə. Onların necə sevindiyimన görəmək istəyirdim və gördüm”.

Rənahar müəllim burada özünü dən çox la-

“Dərsimizin keyfiyyəti çox yüksək olur”

Aysel Aslanzadə Talış kənd tam orta məktəbinin VIII sinif şagirdidir. Böyüyəndə jurnalist olacaq. Talış kəndində başlayan həyatına elə jurnalist diləvarlılığı ilə cavab verir: “Gözəl təbəti, münbit torpaqlı kəndimiz gözəlli ilə gərənəri heyran qoyur. Burada yaşamaq o qədər qururvericidir ki... Şəhidlə-

Aysel deyir sinifdə 3 şagirddir. Büttün fənlər üzrə müəllimləri var və hər dərsli fordi hazırlanmışdır. Müəllimlərimiz çox yaxşıdır. Hər biri sinif girib 3 şagirdə dərs deyir və dərsimizin keyfiyyəti çox yüksək olur. Müəllimlərin əməyinin qarşılıqlı, ümumiyyətli, yoxdur. Mənca, müəllim adı ana və vətən adına bərabərdir. Burada onların işi çox deyərlidir”.

“İndi yaşıdlılarımız uzun illər həsrətlə gözlədiklərimizdir”

Mirzə Uluqbəy adına 1 nömrəli tam orta məktəbdə hələlik 160 şagirddən ibarət 11 sinifdə dərslərə başlanıb. 15 yaşlı Yeganə Cəfərovı deyir ki, əvvəlcə Laçın rayonu 20 nömrəli tam orta məktəbinde təhsil alıb. Elə ki, ailesi Füzuliya qayışdırmaq qorarı verib, o da bölgəsinə hazırlıyalı elinə alıb: “Yaxşı oxuyuram. Ən çox tarix fənnini sevirəm. Gələcəkdə tarixçi olmaq isteyirəm. Yaşadığımız şanlı tarixi öyrənmək, öyrətmək və gelecek nəsillərə ötürmek niyətindəyəm”.

IX sinif şagirdi Yeganə deyir sinifdə 12 şagird olaraq başlayıclar dərslərinə başlamışdır. Dərslərə bərpa və cəmi bir aydır və onlar artıq 16 nəfərdir: “İlin sonunadək dəha da çoxalacaq. Hər gün dostlarımızın, yoldaşlarımızın sayı artır. Dərslərimiz çox maraqlı keçir. Məktəbi misli qızılardır”.

VIII sinif şagirdi Əli Məstahiyev Bakıda 264 nömrəli tam orta məktəbin şagirdi olub. Yaxşı qiyatlılarla Füzuliya gedib və indi orda da sinifinə on yaxşılarından biridir: “Sinfimizdə on yaxşı oxuyan Nurlan, Zeynəb və monom. Sinifdə 24 şagird və dərsimizi tamamilə mənimə yəni bəli”.

Əli Məstahiyev deyir dövrün tələbi olan ixtisaslardan birinə yiyələnəcək: “IT mütəxəssisi olmaq isteyirəm. Ona görə də II ixtisas qrupu üzrə olan fənlərə dəha çox maraqlı göstərirəm”.

Füzuli rayon Məmmədəliyev kənd məktəbinin müəllimi Rəna Hümbətova Füzuli şəhər 1 nömrəli tam orta məktəbinə II iş yeri olaraq gəlib: “Direktorluqda intiyan vermişdim, amma yerləşdirilməmişdim. Burada direktor müavini vəzifəsi boş olduğu üçün bə vezifəyə gəldim”.

Fizika müəllimi olan Rəna Hümbətova 11 saat fizika fənnindən dərs aparır: “Füzuli şəhərində yaşamaq və işləmək mütəxəssisidir. Füzuli şəhərində yaşamaq və işləmək mütəxəssisidir. Rəna Hümbətova bu gün Füzulidə olduğundan çox sevinçlidir. “Hər birimiz özümüzü xoşbəxt hiss edir. İndi yaşıdlılarımız uzun illər həsrətlə gözlədiklərimizdir. Bu günlərdə yaşadığımız qururverici günlərin deyəni şagirdlərimiz də bilir. Hər biri necə bir dövr yaşadığımızı, necə qururverici mərhələdən keçdiyimizini forqındır”.

Rənahar müəllim burada özünü dən çox la-

Ruhiyə DASALAHLİ

Bu meydanda bu gün durmaq böyük xoşbəxtlikdir, böyük fərəhdır, qürur mənbəyidir

Bu gün tarixi bir gündür. Bu gün Xankəndi şəhərinin mərkəzi meydانında Azərbaycan Bayrağı qaldırıldı. Bu münasibətlə bütün Azərbaycan xalqını ürəkdən təbrik edirəm...

Əziz həmvətənlər, bu meydanda bu gün durmaq böyük xoşbəxtlikdir, böyük fərəhdır, qürur mənbəyidir. Mən qürur hissi ilə Azərbaycan Bayrağını bu gün qaldırmışam və doğma xalqıma bir daha demək istəyirəm ki, biz bu Qələbəyə layiqik. Azərbaycan xalqı bu Qələbəni öz qanı, canı bahasına əldə etmişdir. Bu gün burada qaldırdığım Bayraq burada əbədi dalgalanacaq və biz burada əbədi yaşayacaq. Qarabağ bizimdir, Qarabağ Azərbaycandır!



Xankəndidə bir məktəb vardı...

Əvvəli səh. 1

2012-ci ildə ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin imzaladığı müvafiq sərəncama əsasən Xankəndilişlərin kompakt yaşadığı Bakının Ramana qəsəbəsində N.Gəncəvi adına Xankəndi şəhər 4 nömrəli tam orta məktəbin əsası qoyulub. 2013-cü ilin sentyabrından məktəb YURD həsrəti çəkən Xankəndilişlərini öz doğma ağışuna alaraq fəaliyyətini davam etdirir.

Nizami Gəncəvi adına Xankəndi şəhər 4 nömrəli tam orta məktəbin müəllim kollektivinin yüksək bilik və bacarığı, keyfiyyətli tədris metodu nəticəsində bu təhsil ocağından bir sıra dövlət xadimləri, professorlar, xalqımızın şərəf və ləyaqətlə xidmət edən görkəmlə insanlar məzun olub. General-polkovnik Ramil Usubov, "Azərbaycan Bayrağı" və "Şöhrət" ordenli, millət vəkili Elman Məmmədov, Əməkdar müəllim, tibb elmləri doktoru, professor Mübariz Allahverdiyev, Beynəlxalq Energetika Akademiyasının üzvü, fizika-riyaziyyat elmləri doktoru Vüdati Əliyev, Əməkdar müəllim Asif Cahangirov və bir çoxları Xankəndi məktəbinin fəxri məzunlarıdır.

Məktəb həm də öz qəhrəman məzunları ilə fəxr edir. Təhsil ocağının məzunları respublikamızın ərazi bütövlüyünü, suverenliyini qoruyarkən erməni qəşqarları ilə mübarizədə sücaətlər göstərib, xalqımızın qəhrəmanlıq tarixinə yeni səhifələr yazıb. 40-a yaxın yetirməsi şəhidlik zirvəsinə ucalıb. Məktəbin fəxri məzunları olan Azərbaycanın Milli Qəhrəmanları Şirin Mirzəyev, Nizami Məmmədovun həyat yolları bu gün hər bir Azərbaycan gəncinə örnəkdir.

Həzirdə Xankəndi məktəbinə elə həmin təhsil ocağının məzunu Cəmiyyət Əhmədova rəhbərlik edir.

Məktəb əvvəlki nüfuzunu indi də qoruyub saxlayır. Təhsil müəssisəsinin məzunları istər ali məktəblərə qəbul imtahanlarında, istərsə də fənn olimpiadalarında, müxtəlif müsabiqə və yarışlarda fərqlənlərlər.

Təhsil ocağının fəaliyyəti ilə yaxından tanış olmaq məqsədilə Xankəndi şəhər 4 nömrəli tam orta məktəbdə olduq. Məktəb rəhbərliyi, müəllim-sağird kollektivi ilə görüşdük. Fürsət tapıb fəxri məzunlarla səhbətləşdik.

Müəllim və məzunların məktəb xatirələri QƏLƏBƏ işığında

"Doğma məktəbimizin yenidən fəaliyyətə başlaması bizi xankəndillər üçün böyük bir sevinc idir"

Məktəbin direktoru Cəmile Əhmədova 1969-cu ildə Nizami Gəncəvi adına Xankəndi şəhər 4 nömrəli məktəbin birinci sinifinə getdiyini deyir. O, həmin illeri belə xatırlayır: "İlk müəllimin Şüküfa Veliyəvə olub. Məktəbmizdə həm azərbaycanlı, həm də erməni müəllimləri işləyirdi. Məktəbimiz beynəlmələ olduğundan üçün sağırdılardan də azərbaycanlı, erməni və ruslar var idi. 1979-cu ildə məktəbi bitirib Sovet Azə-

Xankəndi şəhərində anadan olmuşdur. 1973-cü ildə məktəbə ilk addımlarını atıb, 1983-cü ildə isə doğma məktəbinin mezunu olub: "Bizim Xankəndidə çok gözəl məktəbimiz var idi. İndi de həmin məktəb ilə rəni yaxşı xatırlayıram. Hazırda bu məktəbdə fiziki-tərbiyə müəllimi işləyirəm. Doğma məktəbimdə işlədim üçün qürur duyuram. Demək olar ki, həyatımın 50 ili Xankəndi 4 nömrəli məktəbə bağlıdır. Vaxtaşırı sağırdılara Xankəndi haqqında dəmirşəm. Onlara şəhərin necə gözəl yerdə yerləşdiyi, tamiz suyu, havası olduğunu deyirəm".

işləməyə dəvet etdikləri zaman heç düşünmədən işlədilim məktəbdən (hansi ki, həmin məktəb yaşadığım evin laj yaxınlığında idi) ərizə ilə müraciət edib işdən azad olundum. Təhsil şöbəsinə gedərək doğma Xankəndi məktəbində işləmek istədimi bildirdim. Baxmayaraq ki, hər gün üzən məsaflə qot edərək işə gedib-gelirəm. Heç da peşimən deyiləm. Biz Xankəndi adını daşıyan məktəbde işləməkə Xankəndini yaşadırdıq. Nə vaxtsa Xankəndinə qayıtmak arzumuzun gerçək olacağına inanır, o günü sabırsızlıq gözlöyürdik. Nəhayət, bu arzumuzu



yitmağı böyük sabırsızlıklə gözləyir. Valideynlərim Xankəndi şəhəri haqqında danişanda mən oturub onlara diqqətləqlə qulaq asıram. Doğma yurdumu xəyallarında tez-tez canlandırıram. Xankəndiyə qayıtmış arzum çox böyükdür.

Babam Telman Həsənov Qarabağda Kərkicahən qəsəbəsində gedən döyişlərdə şəhid olub. Şükürələr olsun ki, bu gün bizim bayrağımız Xankəndidə dalgalanır. Men bir Azərbaycan vətəndaşı kimi çox qüruryayım. Çalışıram ki, dərslərimə yüksək seviyyədə hazırlaşım. Xalqımı, dövlətimə layiqli vətəndaş olum".

"1967-ci ildə biz 27 azərbaycanlı Xankəndi məktəbində məzun olduq"

Milli Məclisin deputati, Xankəndi şəhər 4 nömrəli məktəbin mezunu Elman Məmmədov da xatirələrini biziimlə bələdi. O, 1965-ci ildə Xocalıdakı 8 illik məktəbi bitirdikdən sonra təhsilini Xankəndi məktəbində davam etdiriyini və həmin təhsil ocağından məzun olduğunu bildirir. "Doqquzuncu sinifdən təhsilimi Xankəndidə davam etdirməyə getdim. O, vaxt Xocalıda tam orta məktəb yox idi. Xocalıdan olanlar tam orta təhsil almaq üçün Xankəndinə üz tuturdular. Bundan başqa Malbaylı, Quşular, Cəmili, Kosalar, Kərkicahən, Qaybala, Çaybala və digər kəndlərdə de yalnız ümumi orta məktəb olduğu üçün azərbaycanlı sağırdılara Xankəndindəki və Şuşadakı məktəblərə üz tuturdular.

9-cu sinfə həmin il 33 nəfər azərbaycanlı sağırd gəlmışdı. Bunlardan toxumın 7-8 nəfəri Xankə-



"Xankəndi adını daşıyan məktəbdə işləməkə Xankəndini yaşadırdıq"

Emelya Əliyeva Xankəndi məktəbinin ibtidai sinif müəllimidir. O, 1988-ci ilə qədər Xankəndidə müəllim işləyib. Məlum Qarabağ hadisələrindən sonra Bakıya köçdüklərini söyləyir: "1988-ci ildə biz məsciblər olaraq Bakıya köcdük. 1989-cu ilden 2013-cü ilə qədər Bakının Nərimanov rayonu ərazisindəki 93, sonra isə 212 nömrəli məktəblərdə ibtidai sinif müəllimi işləmişəm.

2013-cü ilin sentyabr ayından yenidən fəaliyyətə başlayan Xankəndi şəhər N.Gəncəvi adına 4 nömrəli tam orta məktəbə çalışıram. Məni məktəbə

gerçəkləşdirən, bize bu sevinci yaşıdanlar mümkinləşdirən 44 gün ərzində mümkinə çevirdilər. Azərbaycan Prezidenti, Müzeffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin güclü siyaseti, Silahlı Qüvvələrimi rəsədən rəşadəti, xalqın birliyi nəticəsində torpaqlarımız işğaldan azad olundu. Allah xalqımızı qorusun. Bu yolda camini fəda edən Şəhidlərimizə ulu tanrıdan rəhmət dileyirik".

"Xankəndiyə qayıtmak arzum çox böyükdür"

Qənirə Həsənova Xankəndi məktəbinin sağırdıdır. Valideynləri Xankəndi şəhər adına 4 nömrəli tam orta məktəbdə çalışıram. Məni məktəbə

Niyazi RƏHİMOV

“Heydar Əliyev və Azərbaycan tarixi”

Tələbələr arasında ümumrespublika bilik yarışı keçirilib

Oktyabrın 18-də Heydar Əliyev Mərkəzində növbəti ümumrespublika bilik yarışı keçirilib.



“Heydar Əliyev və Azərbaycan tarixi” IX ümumrespublika bilik yarışı Heydar Əliyev Mərkəzinin təşkilatçısı

hər, Elm və Təhsil Nazirliyinin dəstəyi ilə baş tutub.

Artıq ənənəyə çevrilən bu layihə

Azərbaycan tarixi ve bu il 100 illiyi qeyd edilən Ümummilli Lider Heydar Əliyevin həyatı, coxşaxəli fəaliyyəti, irlisinin tedqiqi, öyrənilməsi və təbliği məqsədini daşıyır.

18 Oktyabr — Müstəqilliyin Bərpası Gündə keçirilən yarışda əvvəlcə Heydar Əliyevin gencərlər gətirmələrini, Ulu Öndərin onlara mühüm tövsiyələrini və Heydar Əliyev yolunun Prezident İlham Əliyev tərəfindən davam etdirilməsini əks etdirən videoçarx nümayiş olunub.

Bu琳ki bilik yarışında ölkənin 50 ali təhsil müəssisəsinin komandaları iştirak ediblər.

İştirakçılar “Heydar Əliyevin uşaqlıq və gənclik illəri”, “Heydar Əliyev və Azərbaycanın müstəqillik



illəri”, “Heydar Əliyev və Qarabağ həqiqətləri”, “Azərbaycan ordusunun Vətən müharibəsində zəfər yürüyü” Nazirliyinin Akademiyası, III yeri isə Daxili İşlər Nazirliyinin Daxili Qoşunlarının Akademiyası qazanıb.

Elm və təhsil naziri Meksika Birləşmiş Ştatlarının ölkəmizdəki səfiri ilə görüşüb



Oktyabrın 13-də elm və təhsil naziri Emin Əmrullayev Meksika Birləşmiş Ştatlarının ölkəmizdəki fövqaldə və solahiyətli səfiri Məriya Viktoriya Romero Kabalyero ilə görüşüb.

Görüş zamanı Azərbaycan Respublikasının

ümumi təhsil müəssisələrində ispan dilinin tədrisi imkanları, iki ölkənin ümumi təhsil müəssisələri arasında “Qardaşlaşmış məktəblər” layihəsinin həyata keçirilməsi, habelə universitetlər arasında tələbə və müəllim münabidəsinin aparılması məsələləri müzakirə edilib.

“Minecraft”ın direktoru “Yeni çağırışlar”da

20 oktyabr saat 17:00-da “Yeni çağırışlar” müzakirə programında “Microsoft” şirkətinin öyrənmə təcrübələri üzrə direktor Castin Edvards qonaq olacaq. Castin Edvards ilə oyunşaslı öyrənmə barosunda danışılacaq.

Castin Edvards dünyanın ən məşhur kompüter oyunlarından sayılan “Minecraft”ın təhsil versiyasının kurikulum, təhsil siyaseti və qiymətləndirme üzrə komandasına rəhbərlik edir.

Castin Edvards Nobel Sülh Mərkəzi və UNESCO ilə əməkdaşlıq çərçivəsində 100-dən çox ölkədə tətbiq edilən təhsil layihələri üzrə işləyib, hemçinin Böyük Britaniyanın Kurikulum, İmtahan və Qiymətləndirme Şurasının (CCEA) baş icraçı direktoru

YENİ ÇAĞIRIŞLAR
Müzakirə programı
Cəfər Mərisiminin təqdimatında

Castin Edvards
ile görüş

“Microsoft” şirkətinin öyrənmə təcrübələri üzrə direktor

LIVE Elm və Təhsil Nazirliyinin rəsmi “Facebook” sahifəsi
20 oktyabr 2023-cü il | 17:00

t-network

vəzifəsində çalışıb.

Qeyd edək ki, program Elm və Təhsil Nazirliyinin rəsmi

“Facebook” sahifəsi üzərində Azərbaycan dilinə tərcümə ilə canlı yayımlanacaq.

“Təhsildə könüllülük” təşəbbüsünə start verilir

“Bir Könüllü” Tələbələrin Əməkdaşlığı İctimai Birliyi və Azərbaycan Gənc Müəllimlər Assosiasiyasının əməkdaşlığı ilə “Təhsildə könüllülük” təşəbbüsünə start verilir.

Təşəbbüs çərçivəsində ali və orta ixtisas təhsili müəssisələrinin məktəbəqədər təlim və təbiyi ixtisas üzrə təhsil alan

Tələbələr bağçalarda praktiki fəaliyyətlərə cəlb ediləcəklər

telebələrinin bağçalarda praktiki fəaliyyətlərə cəlb edilməsi nəzərdə tutulur.

Təşəbbüs məqsədi sözügedən ixtisas üzrə təhsil alan telebələri resurs imkanlarının məhdud olduğu məktəbəqədər təhsil müəssisələrində pedago-

jı fəaliyyətə cəlb edərək onların sahəvi bilik və bacarıqlarını artırmaq, gelecekdə kadr hazırlığı prosesinə töhfə vermek, eləcə də ali və orta ixtisas təhsili müəssisələri ilə bağçaların əməkdaşlığını formalasdırmaqdır.

K-Innovasiya Tərəfdası Programı çərçivəsində forum keçiriləcək

25 oktyabr 2023-cü il tarixində Elm və Təhsil Nazirliyinin Yüksək Texnologiyalar Parkı (YTP) tərəfindən AMEA-nın Mərkəzi Elmi Kitabxanasında Azərbaycanla K-Innovasiya Tərəfdası Programı çərçivəsində forum keçiriləcək.

Forum “Koreya məsləhətəşmələrinin nəticəsi və Azərbaycanda tətbiqi” və “Texnologiyaların transferi və kommersiyalaşdırılması platforması vasitəsilə Azərbaycanda innovasiya ekosistemimin təşviqi” sessiyalarından ibarət olacaq.

Forum Azərbaycanla K-Innovasiya Tərə-

daşlığı Programı üzrə icra olunan, YTP və Koreya Elm və Texnologiya Siyaseti İstifadəçi (STEPI) arasında həyata keçirilən “Azərbaycanda Yüksək Texnologiyalar Parkının istismar programı: tətbiq və potensialın artırılması” layihəsi çərçivəsində baş tutacaq.

Layihə texnoparklar üçün xarakterik olan əsas istiqamətlər — texnologiyaların transferi və kommersiyalaşdırılması və startap-inkubasiyanı əhatə etməklə bu sahələrdə Koreya təcrübəsinin öyrənilməsi və tətbiqini nəzərdə tutur.

Metodik nəşr maarifləndirmə işinə təhfə verəcək

Oktjabrin 17-də Bakı Slavyan Universitetində (BSU) "Təhsil müəssisələrinin müəllim-sağird (tələbə) heyətinin partlayış təhlükəsinə qarşı maarifləndirməsi "Metodiki tövsiyələr" kitabının ingilis dilində ("For the explosives ordnance (EORE)

risk education of the staff and students (pupils) of educational institutions on the danger of landmines and explosive ordnance "Manual methodological recommendations") təqdimatı keçirilib.

Tədbirdə elm və təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov, Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyinin (ANAMA) İdarə Heyətinin sadri Vüqar Süleymanov, Nəsimi Rayon İcra Həkimiyətinin başçısı Asif Əsgərov, Sumqayıt Dövlət Universitetinin (SDU) rektoru Rüfət Əzizov, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin (ADPU) rektoru Cəfər Cəfərov, Bakı Slavyan Universitetinin (BSU) rektoru Anar Nağıyev, Şərqi-Zəngəzur Regional Təhsil İdarəsinin müdürü vəzifəsini müvəqqəti icra edən Fuad Bədəlov, Milli Məclisin deputatları, II Qarağab möhərəbosunun qazılıarı və digər qonaqlar, həmçinin universitetin professor-müəllim heyəti və tələbələri iştirak ediblər.

Tədbirdə çıxış edən rektor Anar Nağıyev ötən həftə Azərbay-



BSU-da mina təhlükəsizliyinə dair "Metodiki tövsiyələr" in ingilis dilində nəşrinin təqdimatı keçirilib

iqtisadi bünövrəsinin formallaşdırılmasını bildirək bu siyaseti uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 44 günlük Vətən mühərəbosundan qazanılmış şanlı qələbənin təmin edildiyini xüsusi vurgulayıb. Mina təmizləmə işlərinin ehemmiyyətindən söz açan nazir müavini bu işin çatılıyından bəhs edib. F.Qurbanov mina ve partlayıcı hərbi sursatları təhlükəsi ilə bağlı maarifləndirmə işinin təşkili istiqamətində Elm və Təhsil Nazirliyi tərəfindən ardiçil tədbirlərin həyata keçirildiyini qeyd edib. Nazir müavini Elm və Təhsil Nazirliyi və Təhsil İnstitutunun birgə təşkilatçılığı ilə hazırlanmış metodik vəsaitin ingilis dilində nəşr edilməsinin ehemmiyyətindən danışub, metodik vəsaitin ərsəyə gəlməsinə görə BSU rəhbərliyinə və profes-



can üçün tarixi ehemmiyyətli hadisənin - Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin hakimiyyətə gəlmişin 20 illik yubileyinin qeyd olunduğunu deyib. Rektor Prezident İlham Əliyevin hakimiyyəti illərində xüsusilə "Heydər Əliyev İli" çərçivəsində qarşıda duran yeni məsolələrin həlliən nail olunduğunu qeyd edib. Anar Nağıyev 17 oktyabrın həm də Prezidentin 31 iyul 2023-cü il tarixli müvafiq Sərəncamına əsasən Füzuli Şəhəri Günlü kimi qeyd olunduğunu dikkətət edir. Şanlı zəfərlər nəticələnən 44 günlük Vətən mühərəbosundan danışan rektor Vətonimizin bütövlüyü uğrunda canlarından keçmiş qəhrəmanlar sırasında BSU-nun şəhid mözunlarını da olduğunu bildirib. Rektor düşmənin 30 illik işğalı noticəsində Azərbaycan ərazilərinin on çox minənənmiş ərazilərdən biri olduğunu vurgulayıb. "Azərbaycan Respublikasının işğaldən azad edilmiş ərazilərində Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Proqramı" çərçivəsində la-yihələrin uğurla icra edildiyini bildirib. Böyük Qayıdışın fonunda xüsusilə ali təhsil müəssisələrinin təhlükəsizlik qaydalarının öyrənilməsi məqsədilə davamlı işlər görülməli olduğu dikkətət edir. Bu kontekstdə təqdim edilən metodik tövsiyənin ingilis dilində olmasının reallıqları geniş sekolda dünya içti-maiyyətinə çatdırılmasına xüsusil olacağı vurğulanıb.

Elm və təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov Ulu Önder Heydər Əliyevin uzadqorən siyasa-tı və idarəciliyi sayısında ölkənin

sor-müəllim heyətine təşəkkürünü bildirib.

Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyinin (ANAMA) İdarə Heyətinin sadri Vüqar Süleymanov böyük qolebədən sonra ölkəmizin məna problemi ilə üzəştdiyini vurgulayaraq qeyd edib ki, 30 il orzunda düşmən kondisiyoni, şəhərləri möhv etməklə yanaşı, minalanma siyaseti həyata keçirib. Sonra V.Süleymanov ANAMA-nın tarixinə qısa nezər salaraq, qarşıya qoyulan məqsədlərdən söz açıb, iş-galdan azad olunmuş orazilerde dövlət layihələrinin həyata keçirilməsi üçün ciddi işlər görüldüğünü dikkətət edir.

Tədbirdə Nəsimi Rayon İcra Həkimiyətinin başçısı Asif Əsgərov, ADPU-nun rektoru Cəfər Cəfərov, SDU-nun rektoru Rüfət Əzizov və Şərqi-Zəngəzur Regional Təhsil İdarəsinin müdürü vəzifəsini müvəqqəti icra edən Fuad Bədəlov çıxış edərək nəşrin ehemmiyyətindən söz açıblar.

Qeyd edək ki, BSU-nun ingilis dili üzrə müətəssislerini və müəllim heyətinin tərcüməsi ilə təqdim olunan "Metodiki tövsiyələr" hazırlanmasında məqsəd təhsil alanları mına və parlamaşmış hərbi sursatların (PHS) yaratdığı təhlükə barədə xəbərdar etmek, riskli ərazilərde davranış qaydaları və dikkətət olmaq asılışla, onları cəmiyyətin məsuliyətli üzvü olmağa həvəsləndirmək, partlayıcı sursatların təhlükəsinə dair olde etdikləri bilik və bacarıqları başqları ilə paylaşma-taşviq etməkdir.

Lamiya ƏLİMƏRDANOVA

Qlobal innovasiya İndeksinin 2023-cü il üzrə hesabatı müzakirə olunub

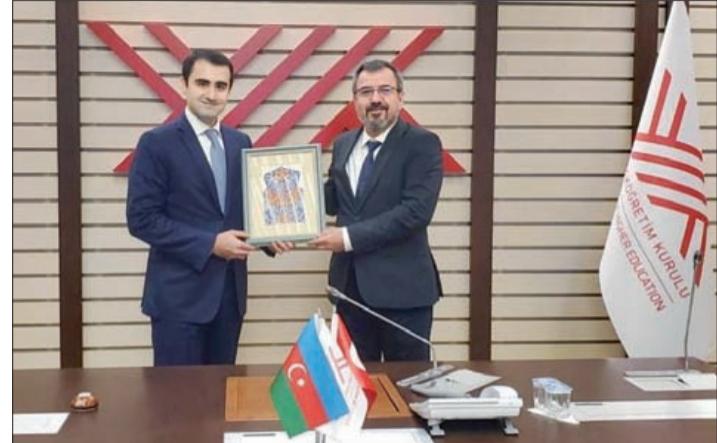


İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzində (İİTKM) Qlobal Innovasiya İndeksində Elm və Təhsil Nazirliyinin əsas icraçı olduğu alt-indikatorların müzakirə edilməsi ölkənin mövqeyinin daha da yaxşılaşdırılması üçün atılaq adımlar müzakirə olunub və müvafiq qərarlar qəbul edilib.

Eyni zamanda Qlobal Innovasiya İndeksində yer alan alt-indikatorlar və onların metodologiyalarının mütməmadı olaraq araşdırılması vəsətindən mövcud olanın mövqeyini vürgülənib.

İcləsədə müzakirə edilən müvafiq indikatorlar üzrə bir sıra tədbirlərin "İnsan kapitalı" İşçi Qrupunun 2024-cü il üçün hazırlanacaq Fealiyyət Planına da daxil edilməsi qərara alınıb.

Azərbaycan-Türkiyə Universitetinin təsis edilməsi istiqamətində müzakirələr aparılıb



Elm və təhsil nazirinin müavini Həsən Həsənin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Türkiyə Respublikasının Ankara şəhərində səfərdə olub.

Oktjabrın 12-də nümayəndə heyəti Azərbaycan — Türkiyə Universitetinin (ATU) təsis edilməsi istiqamətində müzakirələrin davam etdirilməsi məqsədilə Türkiyə Respublikasının Ali Təhsil Şurasında görüş keçirilib.

Görüş zamanı ATU-nun yaradılması üzrə hüquqi çərçivənin formalaşdırılması istiqamətində danışıqlar davam etdirilib.

Daha sonra nümayəndə heyəti Bilkənt Universitetinin texnoparkına baxış keçirib və universitetin rektoru Kürşət Aydoğan ilə görüşüb.

Elm və təhsil nazirinin müavini Ankara şəhərində səfərdə olub

"XXI əsrə Azərbaycanın ali təhsil sistemi və innovasiyalar"

Bilkənt Universitetinin professoru Azərbaycanda 4 fərqli universitet modeli yaratmayı təklif edir

BDU-da "XXI əsrə Azərbaycanın ali təhsil sistemi və innovasiyalar" mövzusunda görüş keçirilib. Elm və Təhsil Nazirliyinin (ETN) təşəbbüsü, Elm və Ali Təhsil üzrə Dövlət Agentliyi və Bakı Dövlət Universitetinin (BDU) birgə təşkilatçılığı ilə keçirilən görüşdə, ETN-a təbe qurumları, ali təhsil müəssisələrinin və elmi-tədqiqat institutlarının rəhbərləri iştirak ediblər.



Tədbiri açıq olan edən BDU-nun rektoru Elçin Babayev bildirib ki, qloballaşan dünya ali təhsil sisteminde innovasiyaların tətbiqi ilə bağlı yeni yanaşmalar tələb edir. Hor bir ölkənin ictimai, siyasi, iqtisadi, hərbi təhlükəsizliyi üçün milli kadrların böyük ehtiyac var. Bu baxımdan keçirilən tədbir ali təhsil müəssisələri və elmi-tədqiqat institutları üçün mühüm ehteməyət dayır.

Elm və Ali Təhsil üzrə Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sadri Ülkər Səttarovə da tədbirin önməsindən dəqiqət çəkerek, ali təhsilin elmsiz mümkün olmadığını vurgulayıb. O, rəhbərlik etdiyi qurumun ölkədə elm və təhsilin daha da inkişaf etdirilməsi və elmin maliyyələşməsinin mexanizmləri üzərində çalışdığını dikkətət edir.

Professor Ə.Məmmədov dündəyada yaxşı ali təhsil sisteminin

fərqli universitet modeli yaratmayı təklif edən alım bildirib ki, ölkədə xüsusi statusu, fərqli büdcəsi və muxtarlıyyəti olan Dövlət Əhəmiyyətli Tədqiqat Universitetinin (DƏTU) yaradılması ali təhsilin inkişafına töhfə verə bilər.

Bu cür universitetlər özünlərin unikal və tekrar olunmaz imicini formalaşdırma bilərlər. Bu da onlara elmi - təhsil və ideya potensiallarının ortaya qoyaraq, cəmiyyətin, ölkənin həyat keyfiyyətini ucaldan və milli iqtisadi sabitliyi təhfə verən yeni yüksək texnoloji proseslərin, məhsulların yaradılmasında liderlik etməyə imkan yaradır.

Daha sonra Milli Məclisin Elm və təhsil komitəsinin sadri Bəxtiyar Əliyev, Molekulyar Biologiya və Biotexnologiyalar İnstitutunun direktoru İrəda Hüseynova, Neft-Kimya Prosesləri İnstitutunun direktoru Vaqif Abbasov, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Ali Attestasiya Komissiyasının Aparat rəhbəri Güllər Tağızadə, Sumqayıt Dövlət Universitetinin rektoru Rüfət Əzizov, Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin prorektoru Neman Muradlı, Aşqarlar Kimyasi İnstitutunun direktoru Vaqif Fəzəliyev, Dövlət Gömrük Komitəsinin Akademiyasının rektoru Qulu Novruzov mövzu ilə bağlı fikir-ləriini bildiriblər.

Şakir CƏFƏROV

“Bu ildən liseyimizdə Azərbaycan dilini öyrətməyə başlayırıq”



Azərbaycanla Ukrayna arasında siyasi, iqtisadi, elmi, təhsil, mədəni və digər sahələrdə əlaqələr yüksələn xətlə inkişaf etməkdədir. Bu əlaqələrin uğurla davam etdirilməsinin bariz nümunələrindən biri də 2015-ci ildə Ukrayna Respublikasının Kiyev vilayətinin Buçansk rayonunda yerləşən İrpen şəhərindəki xarici dillər üzrə ixtisaslaşmış İrpen Dilçilik məktəbinə Azərbaycanın görkəmlili oftalmoloqu, Akademik Zərifə Əliyevanın adının verilməsidir. Liseydə dünyasöhrətli alimin büstü qoyulub, həyat və fəaliyyətindən bəhs edən muzey yaradılıb. Hazırda liseyin yerləşdiyi küçə də Akademik Zərifə Əliyevanın adını daşıyır.

Ukraynada davam edən müharibənin təsirləri İrpen şəhərindəki Zərifə Əliyeva adına “Linqvist” humanitar liseyindən də yan keçməyib. Hərbi əməliyyatlar zamanı zərərçəkmiş lisey binası Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığı ilə “SOCAR Energy Ukraine” tərəfindən qısa zamanda yüksək səviyyədə bərpa olunaraq yenidən istifadəyə verilib.

Müsahibimiz Ukrayna Respublikasının İrpen şəhərindəki Zərifə Əliyeva adına “Linqvist” humanitar liseyinin direktoru, Ukraynanın əməkdar təhsil işçisi, Ukrayna təhsili əlaçısı, yüksək kateqoriyalı mütəxəssis, Ukrayna Ali Şurası tərəfindən Fəxri Fərmanla təltif edilmiş müəllim-metodist, İrpen şəhərinin fəxri vətəndaşı, Əməkdar müəllim, Azərbaycanın “Dostluq” ordeni laureatı Valentina Antonenkovdur.



- Hörmətli Valentina Antonenko, ilk növbədə, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev ünvani-ladığımız məktubda ölkəmiz və dövlət başçımız haqqında söylədiyiniz səmimi və gözəl fikirlər, xoş arzular üçün, ölkələrimizin dostluq münasibətlərini və qarşılıqlı dəstəyini xüsusi vurğuladığınız üçün Sizə dərin minnətdarlığımızı bildiririk.

- Fürsətdən istifadə edib mən də öz növbəmdə, möhtərem Prezidenti cənab İlham Əliyevi, bütün azərbaycanlı dostlarımı salamlayıram! Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevi, Azərbaycan xalqını ərazi bütövlüyünə qovuşması münasibətilə təbrik edirəm! Biz sizinləyik!

- Çox təşəkkür edirik. Bu yaxınlarda siz Bakı şəhərinə və Naxçıvan Muxtar Respublikasına

- Çox təşkkür edirik. Bu yaxınlarda siz Bakı şəhərinə və Naxçıvan Muxtar Respublikasını ziyarət etməyə çalışırıq.

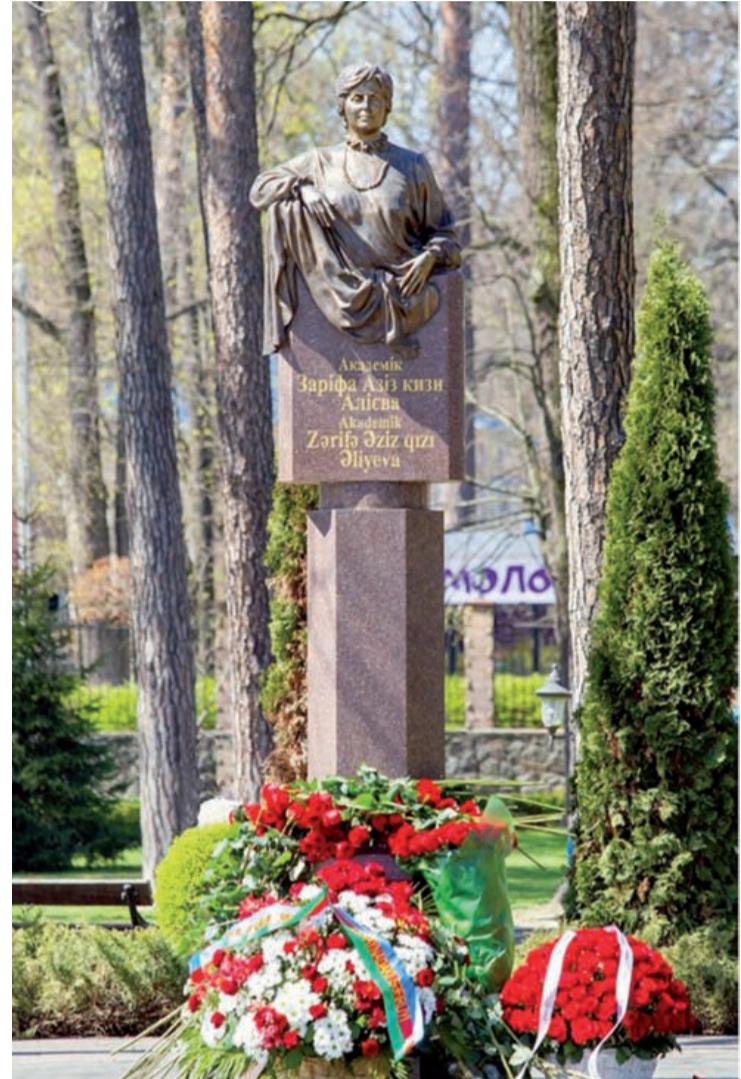
Şirkətinin İpək şəhərindəki Zəfər Şəhərinə adı. Elçivisit. Nəsimiyyət Məscidi
direktoru Valentina Antonenko "Azərbaycan müəllimi"nə müsahibə verib

na səfər etmisiniz. Zəhmət olmasa səfərinizin məqsədi və missiyası barədə məlumat verin.

- İnanıram ki, karşılıqlı əməkdaşlığımız hər iki tərəfin təhsil müəssisələri ilə yanaşı uşaqlarımız üçün də fayda götirəcək. Biz uşaqlarımızın dost olmasına təmin etmək üçün mümkün olan hər bir şəraiti yaratmalıyıq. Belə ki, övladlarımız ölkələrimizin gələcəyini qurmalıdır. Mən buna qəti əminəm ki, dostluq, əməkdaşlıq, karşılıqlı anlaşılma, bir-birinə dəstək insan sivilizasiyasını qorumaq üçün son dərəcə zəruridir.

- İrpen şəhərindəki Zərifə Əliyeva adına "Linqvist" humanitar liseyi ilə daha yaxın-dan tanış olmaq istərdik...

- Təhsil müəssisəsi 1994-cü ildə Xarici dillər üzrə ixtisaslaşmış İrpen Dilçilik məktəbi adı altında fəaliyyətə başlayıb. 2011-ci ildə təhsil müəssisəmizin nəzdində Zərifə Əliyeva adına muze yaradılıb. İrpen Şəhər İcraiyyə Komitəsinin qərarı ilə 2015-ci ildə məktəbə görkəmli Azərbaycan alimi Zərifə Əliyevanın adı verilib. Liseydə hazırda 2300 şagird təhsil alır, 75 sinif fəaliyyət



sey və Akademik Zərifə Əliyeva adına Şahtaxtı kənd tam orta məktəbi arasında uzunmüddətli əməkdaşlıq haqqında Memorandumun imzalanması qarşıda son dərəcə mühüm vəzifələr nəzərdə tutur. Bu üç təhsil müəssisəsi necə əməkdaşlıq edəcək? Əməkdaşlıq çərçivəsində hansı uğurlu addimların işləniləcəyi?

tin gösterisi ilə liseyin tədris korpusu bərpa olunmaqla yanaşı, istilik sistemi və güclü generatorla təmin olunub. Liseyimiz, ölkəmiz üçün edilən bütün yardımılara görə cənab İlham Əliyevə ürekdən təşəkkür edirəm!

etmek istəyirəm ki, Naxçıvanda “Dostluq körpüsü” adlı əməkdaşlıq müqaviləsi imzalamaqla ölkələrimiz arasında daha möhkəm DOSTLUQ KÖRPÜSÜ inşa etdiğ və bu köprüünün əbədi ola-şağına eminam.

Böyük sevinc hissi ilə qeyd

Jamiva ƏLİMƏRDANOV

Dövlət Programı Təqaüdçüləri

Dünyanın müxtəlif nüfuzlu universitetlərində təhsil alan azərbaycanlı gənclərin elmi-tədqiqat sahələrinə maraq göstərməsi və ciddi uğurlara imza atması hər birimizi sevindirir. Reytinqli universitetlərdə yüksəkixtəsləşmiş peşəkarlar kimi yetişən və elm sahəsində öz sözüñü deyə biləcək gənclərimizin hər biri ölkəmizin intellekt potensialıdır. Bu dəfə onlardan biri Aygün Azadova ilə həmsöhbət olur. "2019-2023-cü illər üçün Azərbaycan Respublikasında ali təhsil sisteminin beynəlxalq rəqabətliliyinin artırılması üzrə Dövlət Programı" çərçivəsində Böyük Britaniyanın Essex Universitetinin doktorantı (PhD) olan gənc istedad həm də yeni tədris ilində adıçəkilən ali təhsil müəssisəsində müəllimliyə başlayıb.

TANITIM. Aygün Kainat qızı Azadova Bakı şəhərində anadan olub. 1996-2007-ci illərdə Kamil Əyyubov adına 12 nömrəli tam orta məktəbdə təhsil alıb. 2007-ci ildə Bakı Dövlət Universitetində (BDU) "Biologiya" ixtisası üzrə bakalavr təhsilinə qəbul olub, daha sonra həmin ali məktəbdə "İnsan və heyvan fiziologiyası" ixtisası üzrə magistr təhsilini davam etdirib. 2013-cü ildə BDU-nu fərqlənmə diplomu ilə bitirib. 2016-cı ildə "Hökumətlərə rəsədi Təqaüd Programı" çərçivəsində keçirilən müsabiqə nəticəsində magistr təhsilini xaricdə davam etdirmək imkanı qazanıb. Macarıstanın Debrecen Universitetində "Molekulyar biologiya" ixtisası üzrə təhsil alıb, 2018-ci ildə həmin ali məktəbi yüksək ortalamala ilə bitirib. Azərbaycan Qida Təhlükəsizliyi İnstututunun "Elmi-tədqiqat və Risklərin qiymətləndirilməsi" şöbəsində aparıcı mütəxəssis olaraq fəaliyyətini davam etdirib. İnstutudə çalışdığı müdəddətə beynəlxalq miqayashi BƏƏ-nin "Alliance Global Labs" şirkətində "NGS-DNT Sekvensləmə" və İsveçrənin Karolinska İnstutundunda "Linux OS" kimi təlimlərdə iştirak edib. Hazırda Dövlət Programı çərçivəsində Böyük Britaniyanın Essex Universitetinin doktorantıdır.

- Necə oldu ki, Essex kimi bir nüfuzlu universitedə müəllim kimi işləməyə qərar verdiniz?

- İlk olaraq, qeyd edim ki, hazırda Essex Universitetində "Molekulyar tibb" ixtisası üzrə doktorantura təhsilimin sonuncu ilindəyim. "Süd vəzi xərçənginin inkişafında və yayılmasında steroid reseptor sisteminin rolunu" naşırıdır. Böyük Britaniyada doktorantura təhsili və sendən gözənlətilər bir az forqlıdır. Yeni siz yalnız tələbə olaraq yox, bir elm adamı olaraq da yetişməlisiniz. Bunun üçün apardığınız tədqiqatla yanaşı, müxtəlif fəaliyyət və rollar professorlara assistəntlik (Graduate Library Assistant, Assistant Lecturer), beynəlxalq jurnalara tödəm edilən işlərin nəzərdən keçirilməsi və rey verilmesi proseslərində iştirak, bakalavr və magistratura səviyələrində təhsil alan tələbələrin tədqiqat işlərinə rehbərlik, universitet daxilində elmi konfransların təşkiləti, beynəlxalq konfranslarda iştirak və çıxışlar vacibdir. Bütün bunları nəzərə alaraq, təbii ki, mən də bu proseslərdən kanadra qala bilmərem və fəaliyyətimi elmi yönündə davam etdirmək niyyətindəyim.

İşə qəbul prosesinə gəlincə isə deməli-

yəm ki, burada ümumi standart qaydalar tətbiq edilir. Yeni ilkin müraciət və daha sonra müsahibə mərhəlesi. Müsahibə mərhələsinə yalnız erzəklər (application) birinci mərhələdə uğurlu olmuş namizədlər dəvət edilir. Təvəzükarlılıqdan uzaq olsa da deməliyim ki, PhD təhsilini bitirməmiş bir namizədin müsahibəçi müəllim (Lecturer) təlob olunan bir vakansiyaya müraciət etməsi və o postu tutması bir az qeyri-real idi, ancaq mon müraciət etmək qərərənən göldüm. Cümlə işlə bağlı tələbələrlə tanış olanda, o bilik və bacarıqlara malik olduğunu düşünürüm.

Müsahibəyə dəvət olunmağım məni çox sevindirdi. Müsahibə zamanı məndən öncədən müyyən edilmiş mövzu ilə bağlı qısa müsahibə söyləmek tələb edildi. Qısa müsahibədən sonra dərs və dərsdən sonra müxtəlif situasiyalar zamanı tələbələrlə işləmək, davranış mosolələrini müyyən edən situativ suallar professor heyəti tərəfindən soruşuldu.

bölgü aparmağa çalışıram. Belə ki, həftənin müyyəyen günlərini tədrisə, digər günləri isə araşdırmağa həsr edirəm. Dərc etdirmek niyyətində olduğum məqalələrim üzrə işləyirəm.

Səmimi deyim ki, çətindir. Mühazirə materialları və tapşırıqları hazırlamaq, öz tədqiqatımla bağlı laboratoriyyada apardığım analizlər çox zaman alır. Akademik sahədə davam etmək isteyirsənse, çoxsaylı vəzifələri icra etməyi öyrənməli və bacarmalısan.

- Bir azərbaycanlı gənc olaraq Essex Universiteti kimi təhsil anənləri ilə seçilən bir ali məktəbdə işlədiyinizə görə hansı hissələri keçirirsiz?

- Təbii ki, dənəbü 3-4 il əvvələ baxanda, keçdiyim eziyyətli yolu nəzərdən keçirəndə indiki olduğum məqam mənənən çox xoşdur. Eyni zamanda mən bunu "2019-2023-cü illər üçün Azərbaycan Respublikasında ali təhsil sisteminin beynəlxalq rə-



Aygün Azadova: "Nobel mükafatını Azərbaycana gətirəcəyəm""

Essex Universitetinin azərbaycanlı müəllimi ilə söhbət

qazanmaq üçün nə tələb olunur? Həm-yəşilərləməz nə kim təvsiyələrinə olardı?

- Bu gün dünyanın sürətlə deyişməsindən danışırıq- proseslər avtomatlaşdırılır, texnologiya daim yenilənir. Hər gün bəlkə də müzakirə edilən məsələlərdən biri də budur ki, səni zəka həyatınızda daxil olur, bir çox işləri aradan qaldıracaq, sade desək, "işimizi olımızdan alacaq". Burada məhz elə uğur qazanmaqla əlaqəli düşüncəmiz lazımlı olacaq bir məqam var. Biz bu deyişikliklərə, yeniliklərə hazır olmalyıq. Əgər biz öyrənməyə, özümüz inkişaf etdirməyə maraqlıysa, o keçid prosesi bizə rahat olacaq.

Ona görə də özünənəm, ruh yüksəkliliyi, davamlı özüntünişinə və yeniliklərə ayaqlaşmaq sizi uğura aparacaq yollardır. Bunlarla yanaşı yaxşı səviyyədə xarici dil öyrənmək çox vacibdir - bu, əslində xarici mühitdə inkişaf etmək üçün sizin başlangıçınız hesab edilə bilər.

Öz təcrübəm əsərindən dəha bir məqamı da qeyd etmək istədim. Öz sahənizə bağlı şəxslərə şəbəkənin (networking) qurulması. Bunu müxtəlif tədbirlər-konfranslar, seminarlar vasitəsilə edə bilərsiniz. Çünkü o insanlar sizin maraq göstərdiyiniz sahədə çalışıqları üçün sizin doğru istiqamət yönəltməklə gələcək pəşəkar karyerinizdə böyük dəstək göstərmiş olarlar. Bununla yanaşı sahəniz üzrə uğur qazanmış şəxslərin fəaliyyətini izləmək faydalıdır. Öz sahəniz üzrə Nobel mükafatını qazanan qadın elm insanların özümə role-model seçmişəm və onların işlərini yaxından izləyirəm.

- Gələcəklə bağlı hansı planlarınız var?

- Planlarım çoxdur, gedilecek uzun bir yolum da. Bilirsiniz ki, xərçəng xəsteliyi sahəsində araşdırma aparmaq uzun və çətin prosesdir. Bu istiqamət üzrə ixtisaslaşmamı şəxsi həyat hekayəmən iştir. Anam bu xəsteliklə mübarizədə həyatım itirdi. Uzun illərdir xərçəng xəsteliyinin müalicəsi istiqamətində araşdırılmalar baxmayaraq, hələ də effektiv müalicə üsulunun mövcud olmadığını fərqliyə vardım. Tibbin bu xəsteliklə mübarizədə aciz olması məni çox təsirləndirdi. Əslində erken diaqnoz bu xəstelikdən sağalmışa kömək edə bilir. Məhz bu hadisələr və düşüncələr məni bu sahədə araşdırılmalar aparmağı yoxladı. Həftənin 7 gününü demək olar ki, müttəadi işləyirəm. Bu sahədə hər hansı xırda bir töhfənin olmasına düşüncəsi ilə bu yola çıxmışam.

Xatırlayırsınızsa, sizinlə ilk müsahibə məzələməzə Nobel mükafatını getirməyi hədəflədiyimi qeyd etmişim. Bu əminlik mənənə hələ də qəhrəm ki, Nobel mükafatını ölkəmizə gətirəcəyəm. Bu hədəfim hələ də qəhrəm, ona görə də növbəti planlarına post-doktorantura, müəllimlik və araşdırma fəaliyyətimi davam etdirmək, tədqiqat qrupuna rəhbərlik etmək, eləcə də öz araşdırma laboratoriyanı qurmaq daxildir.

Oruc MUSTAFAYEV

- Essex Universiteti sizlə ianənləri ilə çalb etdi?

- Artıq 3 ildən çoxdur ki, burada Təbiət elmləri bölümündə araştırma aparıram və universitetdə bu istiqamətdə aparılan işlərə yaxından tanışam. Essex Universiteti

qəbələliliyinin artırılması üzrə Dövlət Programı"nın da uğuru hesab edirəm. Düşünürəm ki, daha yaxşı və keyfiyyətli təhsil al-

sulları sadəcə müəllimə zövq verir. Essex Universitetinə demək olar dünənin eksor ölkələrindən tələbələr gelir. Bu müxtəliflilikin özünün universitetə töhfəsi vardır. Qeyd



tədqiqat yönümlü universitetdir. Baxmayaraq ki, universitet Britaniyanın digər ali məktəbləri ilə müqayisədə cavandır, ancaq dünənin nüfuzlu universitetləri sırasında yer alıb.

Universitetin 3 kampusu vardır. Çalışdıığım Colchester kampusu çox böyükdür və əsas departamentlər burada yerləşir. Universitetin bir sira departamentləri apardıqları qabaqcıl tədqiqatlarla görə ön sırallarda yer alır. Burada apardıqları araşdırma üçün qazanılan qrantların möbləzi bəzən 2 milyon avrodan çox olur. O layihələrin nöticələri təhlil edilir və müvafiq təqşkilatlar, institutlar o nöticələr əsasında öz siyasetlərini qururlar.

- Hansı fənni tədris edirsiniz? Pedagoji və tədqiqatçılıq fəaliyyətinizi necə uzaqlaşdırma bilirsiniz?

- Hazırda birinci il bakalavr səviyyəsində təhsil alan tələbələrə biologiya fənnini tədris edirəm. Tədris programı müsahibə, seminar, laboratoriyyada praktika dərsleri və tələbələrin gelecekdə akademik yazı yazmaq bacarıqlarını aparr, suali yaradıqz zaman soruşur. Qrup işlərində onların həvəslə və feal iştirakı, dərin və düşünlülmüş

maq, dünənda aparılan qabaqcıl tədqiqatlarla bir hissəsi olmaq istəyən gənclərə dövlətimiz tərəfindən belə bir imkanın yaradılışığı üçün çox şanslıyıq.

- Essex Universitetinin azərbaycanlı müəllimi kimi tələbələriniz ilə dərsiniz necə keçdi, çətin olmadı ki?

- Ötən həftə tələbələrlərə ilə müsahibənin qabaqcıl tədqiqatlarla görə ön sırallarda yer alır. Burada apardıqları araşdırma üçün qazanılan qrantların möbləzi bəzən 2 milyon avrodan çox olur. O layihələrin nöticələri təhlil edilir və müvafiq təqşkilatlar, institutlar o nöticələr əsasında öz siyasetlərini qururlar.

- Hansı fənni tədris edirsiniz? Pedagoji və tədqiqatçılıq fəaliyyətinizi necə uzaqlaşdırma bilirsiniz?

- Hazırda birinci il bakalavr səviyyəsində təhsil alan tələbələrə biologiya fənnini tədris edirəm. Tədris programı müsahibə, seminar, laboratoriyyada praktika dərsleri və tələbələrin gelecekdə akademik yazı yazmaq bacarıqlarını aparr, suali yaradıqz zaman soruşur. Qrup işlərində onların həvəslə və feal iştirakı, dərin və düşünlülmüş

edim ki, hazırda tədris etdiyim qrupda yerlətələbələr təstükkü təşkil edir.

- Müəllim-tələbə münasibətləri barədə nə deyə bilərsiniz? Tələbələrinizlə münasibətiniz necədir?

- Burada tələbə-müəllim münasibətlərinin somimi qurulması, qarşılıqlı hörmət çox önemlidir. Müəllim olaraq biz tələbədən üstün olduğunu göstərməməliyik, ona özünü şəxsiyyət kimi hiss etməsinə imkan yaratmamalıyıq. Yəni, telebenin səbst şəkilde sual verme, öz fikrini və başa düşdüyüni açıq şəkildə ifadə edə bilməsi, imkan yaradılmalıdır. Həmçinin, tələbələrin fənni tədris edən əsas müəllimlərə əvvəlcə razılaşdırılmış vaxtda ayrıca görüşmə imkanları da var. Buna ofis və ya konsultasiya saatları deyirik. Məsələn, her həftənin birinci günü saat 12:00-13:00 arası mənim ofis saatıdır. Həmin müddədə tələbə yaxınlaşa bilər, onu narahat edən hər hansı məsələni ya fördi, ya da qrup şəklinde müzakirə edə bilər. Bununla yanaşı kooperativ e-mail vasitəsilə olaraq yaradıb onları maraqlandıran suali soruşa bilərlər.

- Gənc alım, həm də nüfuzlu universitetin müəllimi kimi həyata dəvətildə ugurda



Ümummilli Lider bunlardan əlavə, Azərbaycan dilinin aşkar və qeyri-aşkar şəkildə təqib olunmasının, diskriminasiyaya məruz qalmasının köklərini, bunun arxasında dayanan məqsədləri bilir, lakin dövlət müstəqilliyimizin bərpasından sonrakı illərdə bildiklərini çatdırır. O amillərdən birinin və bəlkə də birinci-sinin ən vacib şərtlərindən olan geopolitikanın oynadığı mühüm rolu örtülü və açıq şəkildə dilə getirirdi. Bu cəhətdən, Ulu Önderin ancaq Azərbaycan ədəbiyyatının deyil, Azərbaycan ictimai fikrinin parlaq simaları Mirzə Fətəli Axundov və Cəlil Məmmədquluzadənin yaradılılığı barədə ayrı-ayrı vaxtlarda münasibət bildirməsi də qətiyyətən təsəddüfi sayıla bilməz. Dövlət müstəqilliyimizin ilk illərində Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının layihəsi üzərində geniş müzakirələrin başlaması son yüz ilin əsas sualına cavab tapmaqdən ibarət idi. Həmin müzakirələrin birində, Ümummilli Lider ölkə ziyyahlarının da qatıldığı Konstitusiya layihəsinə hazırlayan komissiyanın iclasında komissiya üzvlərinə və dəvət olunan qonaqlara emosiyanın səsindən çox mönteqin diqtəsini dinləməyi məsləhət görürdü: "Bizə "azərbaycanlılar" da demirdilər, bəlkə türklər deyirdilər. Amma çox vaxt deyirdilər ki, biz müsəlmənəm. Nəhayət, XX əsrin axırlarında biz bu məsələləri tam aydınlaşdırılmalıq və bu məsələyə nöqtə qoymalyıq ki, bütün söz-söhbətə son qoyulsun. Siz hansı qərarı qəbul etsəniz, həmin qərarı biz konstitusiyaya yazarıq. Ancaq iki kəlmə onu demək istəyirəm ki, mən bu danışdığımız dili - buna hansı dil deyirsiniz-deyin - çox gözəl dil hesab edirəm. Dilimiz zəngindir, çox ahəngdar dildir, dilimizin söz ehtiyatı çox böyükdür. Qrammatika sahəsində həddindən artıq böyük nailiyyətlərimiz var. Şəxsən mən bu dili sevirəm".

Bu, azərbaycanlılığın mühüm attributlarından olan ümməkənətliq hissələrinə, Azərbaycan dilinə və milli şürruna, mədəniyyətin, mənəvi dəyərlərin, zamanın sınaqlarından çıxmış ənənələrin inkişafına, həmçinin, dünənin harasında yaşamasından asılı olmaya-raq, hər bir azərbaycanlıının qurur mənbəyinə çevrilmesi üçün çalışan dövlət xadiminin publik etiraf etdiyi həqiqətlərdən biri idi. Bu, ana dilinə bağlılıqdan əlavə, o dilin imkanlarına bələd olan, onun inkişafının, ümumilikdə, millətin inkişaf səviyyəsi ilə üzvi bağlılığına ancaq intuitiv deyil, elmi şəkildə inanan müdrik insanın ifade edəcəyi fikirlərdir. Xatırladaq ki, Azərbaycanda, nominal dövlətcilik attributları ilə mövcud olan Azərbaycan Sovet Sosialist Respublikasında hakimiyyətdə olduğu illərdə Ümummilli Liderimiz ancaq dilimiz deyil, ədəbiyyat və mədəniyyətimiz, xalqın mənəvi göstəriciləri olan dəyərlərin təbliği üçün fundamental addımlar atan siyasetçi müstəqil Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları - öz müasirləri və gələcək nəsillər üçün azərbaycanlılığın, geniş mənada, türkçülükün əsas principle-rini yada salırdı. Ulu Öndər özünəməxsus müdərrikliklə Sovet Azərbaycanına rəhbərlik etdiyi vaxtlarda atdıığı addımların geneoloji bölgüyə əsasən türk dillerinə mənsub olan Azərbaycan dilinin başqa dil qruplarında olduğu kimi, leksik, morfoloji və sintaktik cəhətdən türk dilinə çox yaxın olduğunu, lakin bununla bərabər, canlı orqan olan "dil"lərin özünün də individuum olduğunu qeyd edir, ona görə də onun keçidiyi yoluñ tarixin unudulmazlığını diqqətə çatdırırırdı: "Tarixi dəyişdirmək olmaz. Bizim dilçilərin, alımların xatırında olmalıdır ki, deyəsan, 70-ci illərin axırı idı - dövlət mükafatları veriliirdi. Biz xüsusən Azərbaycan dili haqqında kitab yazılmış böyük bir kollektivə dövlət mükafatı verdik. Bu mükafatı onun müəllifinə görə yox, əsərin özüne və bu kitabın dilimizin təhlilinə həsr olunmasına görə verdik".

Ümummilli Lider "tarixi dəyişmək olmaz"- deyərkən nə qədər haqlı idi! Bu, o tarixdir ki, XIX əsrin əvvellərindən başlayaraq XX əsrin sonlarına qədər, iki yüz ilə yaxın müddətdə davam edən, "Linqvistik dönüş" adlanan prosesin dilin məntiq vasitəsilə elmilaşdırılməsindən tutmuş, analiz fəlsəfəsi çərçivəsindəki ilkin uğurlarını qazanmaqla, linqvistik intuisiyalarına, ontologizasiyasına qədər uzanıb. O proses XIX əsrin ortalarında fenomenial

Heydər Əliyevin dil və Azərbaycançılıq siyasəti

alim Mirzə Kazım bəyin linqvistik yanaşmalarda özünü göstərən dil paradigməsi, strukturalizm və hermenevtika, semiotika, kibernetika, modal məntiqinin türk dillərinin qrammatikasına ilkin baxışları idi. O baxışlar sonradan sistem şəklində düşəcək, türk dilçiliyi üçün başlıca istinad nöqtəsinə çevriləcək.

Bunlar sonralar baş verəcək.

Onda türk dünyasının ən böyük şərqşünası bir neçə ildən sonra neinki Rusiya imperiyasının hüdudlarında, həmçinin Avropada elmi araşdırırmalar üçün ən nüfuzlu mükafatlardan hesab olunan Demidov mükafatına layiq görülcək “Türk-tatar dillərinin qrammatikası” adlı fundamental elmi monografiyasını yazdı. Xatırladaq ki, sovet imperiyasında eksər türk dillərinin “Tatar” və ya “Türk-tatar” adlı vahid dilin ayrı-ayrı dialektləri kimi qəbul olundur. Bu əsərində Kazimbəy osmanlı, azəri və digər türk dillərinin və ya o zaman deyildiyi kimi dialektlərinin fonoloji, morfoloji və sintaksis təhlil və müqayisəsinə aparıldı. O faktı xatırladaq ki, əsər 1846-ci ildə ikinci dəfə nəşr olunur və Qərbi Avropada türk dilləri barəsində ən zəngin elmi mənbə kimi geniş marağa səbəb olub. Büyük tədqiqatçının XIX əsrin ortalarında “Türk dillerinin öyrənilməsində kurs dərsliyi” 6700 sözdən ibarət rus-türk lüğətini nəşr etdirməsi ümumtürk dillərinin qrammatikasının elmi-metodik əsaslarının yaradılması, Azərbaycanda gedən, əslində, mədəni muxtariyyatın tələbləri səviyyəsinə qalxmayan adı insani arzuların boy verdiyi məqamlara işarə edirdi. O zamanlara ki, XX əsrin əvvəllerində Azərbaycanda müşahidə edilən intellektual partlayıcı yeni ideallar yaratmaqla bərabər, dilin saflaşdırılması fonunda türkçülük ideologiyasının əsaslarını yaratmağa çalışır, azından onun qurulmasına impulslarını verəcək mənbələrin axtarışına çıxırlar. Bu, cəmiyyətdə ilk dəfə sosial məsələ səviyyəsinə qaldırılan, ətrafında ölkənin əsəri ziyalılarının polemikaları ilə müşahidə edilən illər hadisələrdən biri də sayla bilərdi. Bu müzakirələrdə “Həyat” qəzetinin mövqeyini müəyyənləşdirən Əli bəy Hüseynzadə və “Tərcüman”ın baş redaktoru İsmayılov bəy Qaspirali xüsusi silə forqlənirdi. Diqqətçəkən məqamsa ondan ibarət idi ki, ümumtürk ədəbi dil konsepsiyanın irəli süren her iki ictimai xadim öz mülahizələrini “bütün türklər vahid milletdir və buna görə də vahid dilə, yazı mədəniyyətinə malik olmalıdır” mövqeyi ilə əsaslandırmayaq çalışıslar da prosesin dialektlik inkişaf prinsipleri ilə getmədiyini müşahidə edənlər də vardi. Onlardan biri Azərbaycan ictimai fikrində parlaq iz buraxmış Məhəmməd Əmin Rəsulzadə həmin mövqey müdafiə edənlər sırasında “bir tərəfdən rus ədəbiyyatı, digər tərəfdən də Osmanlı ədəbiyyatı təsirində bulunan” şair və jurnalist Məhəmməd Hadinin olduğunu deyirdi.

türk milletinin hayatı əhəmiyyətli vahid elm-i-mədəni dəyərlər layihəsinin həyata keçirməsi baxımından əhəmiyyətli idi.

Bu zamanları türkçülük ideologiyasının elimi şəkildə təşəkkül tapması dövrü də adlandırmak olar. Bu, həmin ideologiyadır ki, XX əsrin əvvəllərində Azərbaycanda meydana çıxdığı, hətta zamanının bəzi kültəvi informasiya vəsiti tərində dövrünün ziyanlı təbəqəsi arasında ciddi polemikaların mövzusuna çevrilən, bu bölgədə yaşayan, etnik türk olan, lakin “tatar”, “Türk” və “müsəlman” çağrılan, özlərinin böyük əksəriyyətinin məmənəniyyətlə “müsəlmənam” - deyən azərbaycanlılar elmi metodologiya əsasında yox, daha çox qabarən milli hissənin təsiri ilə yeni prosesə impuls verirdi. Bu mənzərənin hökm sürdüyü vaxtlardan əslər sonra 1990-cı illərin əvvəllərində, dövlət müstəqilliyimizin yenicə bərpa olunduğu, yaranmış tarixi şansın bərqərar etdiyi eyforik vəziyyətdə qəbul edilmiş qərarlara dövlətçilik təfəkkürün nüsnügəcindən baxmaq zorurəti yaranmışdı. Ümummilli Liderimiz Azərbaycanın dövlətçilik konsepsiyasına məhz bu nöqtədən yanaşırmışdır. Həmin ideologiya əsasında, əslən əsasında, türk milletinin hayatı əhəmiyyətli vahid elm-i-mədəni dəyərlər layihəsinin həyata keçirməsi baxımından əhəmiyyətli idi.

Bu zamanları türkçülük ideologiyasının elimi şəkildə təşəkkül tapması dövrü də adlandırmak olar. Bu, həmin ideologiyadır ki, XX əsrin əvvəllərində Azərbaycanda meydana çıxdığı, hətta zamanının bəzi kültəvi informasiya vəsiti tərində dövrünün ziyanlı təbəqəsi arasında ciddi polemikaların mövzusuna çevrilən, bu bölgədə yaşayan, etnik türk olan, lakin “tatar”, “Türk” və “müsəlman” çağrılan, özlərinin böyük əksəriyyətinin məmənəniyyətlə “müsəlmənam” - deyən azərbaycanlılar elmi metodologiya əsasında yox, daha çox qabarən milli hissənin təsiri ilə yeni prosesə impuls verirdi. Bu mənzərənin hökm sürdüyü vaxtlardan əslər sonra 1990-cı illərin əvvəllərində, dövlət müstəqilliyimizin yenicə bərpa olunduğu, yaranmış tarixi şansın bərqərar etdiyi eyforik vəziyyətdə qəbul edilmiş qərarlara dövlətçilik təfəkkürün nüsnügəcindən baxmaq zorurəti yaranmışdı. Ümummilli Liderimiz Azərbaycanın dövlətçilik konsepsiyasına məhz bu nöqtədən yanaşırmışdır. Həmin ideologiya əsasında, əslən əsasında, türk milletinin hayatı əhəmiyyətli vahid elm-i-mədəni dəyərlər layihəsinin həyata keçirməsi baxımından əhəmiyyətli idi.

di və nə qədər haqlı idi!

1995-ci il oktyabrın 31-də Azerbaycan Respublikasının yeni konstitusiya layihəsində dövlət dili haqqında maddenin müzakirəsi zamanı söylədiyi nitqində Ulu Öndər bunu nəzərdə tutaraq məsələnin nə dərəcədə əhəmiyyətli və həssas olduğunu, belə vəziyyətdə hissələrlə qərar verməyin düzgün olmadığını diqqətə catdırırdı: "Masələ belə olmuşdur. Milli Məclisdə Azərbaycanın dövlət dili məsələsi müzakirə olunarkən Məclis üzvlərindən biri deyib ki, gəlin yazaq "Azərbaycanın dövlət dili Azərbaycan türk dilidir", başqa birisi deyib ki, niyə belə yazırıq. Yazaq ki, "Türk dilidir". Mübahisə gedibdir - mən bütün stenogramma baxmışam. Kim necə çıxış edibsa, hamısı məlumdur. Bir qismi buna etiraz edibdir, bir qismi isə əvvəlki təklifdən də qabağa gedərək deyib ki, yazaq "bizim dili-miz türk dilidir". Hər bir sey etmək olar, agar doğrudan da o, həqiqətə və bizim məqsədlərimizə uyğundurسا. Ancaq belə məsaliyyətli işləri və zəllə, həqiqətə vəzifələrə vəzifələrinin rənər yerli ədəbiyyatda ve yaxud yeni-yeni formlaşan mətbuatda linqvistik dönüşü vozifə olaraq qarşıya qoymur, dilin geniş mənənda cəmiyyətdə oynadığı rolun fəlsəfi tehlilinə də həsr olunmurdu, lakin baş verən prosesin pred-meti cəlbəcidi idi. Bunun sabahə hesablanan XX əsrin əvvəllərində Azərbaycanda yaranmağa başlayan ideallardan doğan mənəvi perspektivləri dil inqilabını zəruri edirdi. Bu, mən sub olduqları millətin maarifçilik yükünü cı-yılınrınə götürən mücahid ziyanlıların seylər və qazanılan nailiyyətləri sayesində Azərbaycanın o zamankı mənzərəsini şərtləndirən, nəticədə gelişən linqvistik tablonu yaradırdı. Həmin tablo müəsirlərinə yeni, keçilməli olan yolu istiqamətini göstərməklə bərabər, doğmatik sistemləri kənarə itəleyən, əvəzində cəmiyyətdə rasionallıq anlayışını dəyişdirən sistemi fəlsəfi münasibəti bərqrar etməyə çağırıb idi. Bunun nəticələrini sosial hadisələrin əsas generatoru olan dil fenomeninə baxışlarının davamında, uşaq 20-ildən fəzli olaraq

Bunları xatırladıkten Ümummülli Lider XX əsrin əvvəllərində Car Rusiyasının tərkibindəki çox ağıllı, bacarıqlı, eyni zamanda xalqın iradəsinə əsaslanaraq görmək lazımdır".

deyişməsində, yaxın 30 ildən fərqli olaraq Azərbaycan dilinin mətbuat, daha geniş mənəda ifadə etsək, publisistik dilo çevriləməsi prosesində müsahidə etmək olardı.

2023 – “Heydər Əliyev İli”

Müasir Azərbaycan dövlətçiliyinin təməl prinsiplərinin qurucusu Heydər Əliyevin xarakterindən irəli gələn və sistemləşdirilərkən onun həllini hədəfləyən konsepsiyyada dil xüsusi yer tutur. Bu, Ümummilli Liderin milli dövlətçilik strategiyasının başlıca xəttidir. Əlbəttə, dil praktik, insan həyatının şüurlu, real prosesidir və burada dilin insan mədəniyyətində ən mühüm işarə sistemi, şifahi ünsiyyət və konseptual düşüncənin həyata keçirildiyi təcrübənin bölünməsi, təsnifatı və fərdi qeydlər vasitəsi olduğu mübahisəsiz həqiqətdir. Dilin təbiəti, onun təkamül və funksional mexanizmləri, spesifik fəaliyyəti insanların özü qədər mürəkkəb və müxtəlifdir. Buna görə dilin mahiyyəti yalnız insanın nitq ontogenezinin idrak prosesində aşkar edilə bilər.

Eyni dərəcədə bu, Ulu Öndərimizin baxışlarında və ümumən, həyat fəlsəfəsində insanın şəxsiyyətini nəinki ifadə edən, onun daxili portretinin ən kiçik detallarına qədər təqdim edən başlıca vasitələrdəndir. Mütləq təfəkkür tərəfindən həyata keçirilən özünüdürkətma prosesində səhəb gedəndə, məhz dil bu prosesin həm başlığı, həm də bitdiyi xarici təzahürün imtiyazlı formasıdır.

Hər bir məqamda istər böyük dövlət xadiminin müasirləri, istərsə də nadir siyasetçilərdən biri kimi beynəlxalq miqyasda qəbul edilən təkrarsız fikir yiyəsinin mənəvi sərvətini izləyən milyonlarla insanı bu cəhət cəlb edib: Umummilli Lider doğma dilimizi ancaq insanlar arasında ən mühüm ünsiyyət vasitəsi kimi deyil, yüz min illərin ən qiymətli əmanəti kimi qəbul edir və onun qorunması, inkişafı naminə əlindən galəni əsirgəmirdi.

təbliğ edilməsi üçün böyük xidmətlər göstərmişdir”.

Bu, büyük türk dünyasının azman şəxsiyyətlərindən biri olan Prezident Heydər Əliyevin dövlət müstəqilliyimizin bərpasına dək Azərbaycanlıq və bu kontekstdən türkçülük istiqamətində göstərdiyi fəaliyyətinə impuls verən motivləri idi. Həmin motivlərin generasiyası mənevi zenginlikdən və o zənginliyin yaratdığı keyfiyyətlərdən irəli gəldiyini təsdiq edən amillərindən biri Ümummilli Liderin Azərbaycanda siyasi hakimiyyətinin birinci mərhələsi üçün xüsusilə xarakterikdir. Ulu Öndərin həmin fəaliyyəti dövrünü təsdiq edən kifayət qədər faktlar var ve onlardan biri 1970-ci ildə SSRİ Elmlər və Azərbaycan SSR Elmlər Akademiyalarının birgə nəşr etdirdiyi "Sovetskaya turkologiya" jurnalıdır. Xatırlatmaq yerinə düşər ki, keçmiş SSRİ-də yaşayan türk xalqlarının ədəbiyyat və dilinin tədqiqi ilə məşğul olan alımlor- dilçi, etnoqraf, tarixçilərlər bərabər şair, yazıçıların da iştirak etdiyi I Türkoloji qurultayıın Bakıda keçirilməsinə, Azərbaycanın turkologiyasının müxtəlif sahələrinin araşdırılması üzrə dominant mövqədə olmasına baxmayaraq, Moskva 1960-ci illərin sonlarında çapı planlaşdırılan jurnalın Bakı şəhərində nəşr olunmasında tərəddüd göstərirdi. Məhz Azərbaycanın gənc və parlaq rəhbəri Heydər Əliyevin məsələyə qarışmasından sonra jurnalın Bakıda nəşr olunması məsələsi həll edildi. Nəhayət, "Sovetskaya turkologiya" jurnalı 1970-ci ilin aprel ayında görkəmli dilçi-türkoloq, filologiya elmləri doktoru, Əməkdar elm xadimi, professor, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının dilçilik üzrə höqiqi üzvü Məmmədağa Şirəliyevin redaktorluğu ilə nəşrə başladı. Həmin məqamları Ulu Öndər 30 ildən sonra bu cür xatırlayacaq: "Azərbaycanda türkologiya da çox inkişaf edibdir. Keçmiş Sovetlər İttifaqının ərazisində türkologiyaya demək olar ki, Azərbaycan qədər fikir verən olmayıbdir. Təsadüfi deyildir ki, Sovetlər İttifaqında buraxılan yeganə "Türkologiya" jurnalı Azərbaycanda nəşr edildi. İndi də nəşr olunur. Yəni bu sahədə bizim böyük nailiyyətlərimiz var. Alımlarımız, bılıklı adamlarımız və belə zəngin dilimiz var".

Hikmətli olduğu qədər də ibretamız, əmələ söykənər və insanlara çağırışla dolu sözlərdir. Bu, 1993-cü ildə Azərbaycanda ikinci dəfə siyasi hakimiyətə gələn, ölkəmizin vətəndaşlarını dil, din, etnik mənsubiyətindən asılı olmayaraq, dövlətciliyimiz ətrafinda birləşdirən Ümumimilli Liderin, öz tarixi köklərini və bu köklərdən su içən mənəvi dəyərləri uca tutan, bütün türk dünyasına qucaq açan, Azərbaycanla qardaş Türkiyəni nəzərdə tutaraq sonrakı varlığımızı “Bir millət, iki dövlət”-şüarında ifadə edən böyük insanın həyat baxısları idi. Bu baxıslardan yaranan azərbaycanlılıq ideologiyası isə öz kökünü- türkçülüyə bağlılığını ehtiva edən idarəcilik institutudur.

Bunları nəzərdə tutan Heydər Əliyev siyasi xəttini ardıcıl olaraq davam etdirən Prezident İlham Əliyev onun müstəqil dövlət quruculuğu yolundakı nəzəri və praktiki irlərinin qiyadəti bu cür verir: "1993-2003-cü illər ölkəmizdə sabitlik və inkişaf illəri kimi tarixdə qalacaqdır. Çünkü məhz o illərdə dövlətçiliyin əsasları goyuldular, Azərbaycan dövləti quruldu, 1995-ci ildə müstəqil dövlətin Konstitusiyası qəbul edildi, dövlətçiliyin ideoloji əsasları - azərbaycanlılıq məfkuriəsi formalasdırıldı... Heydər Əliyev tərəfindən yaradılan bu əsaslar hazırda Azərbaycan yaxşılaşdırıcı rol göstərir".

Xalqına yol göstərər". Həmin yanaşmaların məntiqi nəticəsi 2020-ci il sentyabr ayında tarixi və hüquqi ərazi-lərimizi 30 il işğaldə saxlayan Ermənistan Respublikası ilə 44 günlük müharibədə tarixi zəfərimiz, 2021-ci ildə prezidentlər İlham Əliyev və Rəcəb Tayyib Ərdoğanın imzaladığı Suşa Bəyannaməsi, 2023-cü il sentyabr ayında Şərqi Zəngəzurda aparılan 23 saatlıq antiterror əməliyyatından sonra Xankəndində qaldırılan bayraqımız və 35 ildən sonra ölkəmizin ərazi bütövlüyünün bərpası oldu.

**Mahirə HÜSEYNOVA,
ADPU-nun Beynəlxalq
əlaqələr üzrə prorektoru,
filologiya elmləri doktoru, professor**

Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi

Sumqayıt Dövlət Universiteti

ştatda boş qalan vəzifələri tutmaq üçün

MÜSABİQƏ ELAN EDİR:

Kafedralar üzrə professor

Biologiya və onun tədrisi metodikası kafedrası-1 yer

Kafedralar üzrə dosent

Azərbaycan və xarici ölkələr ədəbiyyatı kafedrası-1 yer

Kafedralar üzrə 0,5 şt. dosent

İnformasiya texnologiyaları və programlaşdırma kafedrası-1 yer

Kafedralar üzrə baş müəllim

Diferensial tənliklər və optimallaşdırma kafedrası -1 yer

Maliyyə və mühəsibat uçotu kafedrası -1 yer

Fizika və onun tədrisi metodikası kafedrası -1 yer

Elektrotexnika və energetika kafedrası -1 yer

Elektromexanika kafedrası - 1 yer

Kimya və onun tədrisi metodikası kafedrası -1 yer

Tarix və onun tədrisi metodikası kafedrası -2 yer

Azərbaycan və Şərqi Avropa xalqları tarixi kafedrası -1 yer

Fəlsəfə, sosiologiya və politologiya kafedrası-1 yer

Kafedralar üzrə 0,5 şt. baş müəllim

Xarici dillər kafedrası - 1 yer

Kafedralar üzrə müəllim

Azərbaycan və Şərqi Avropa xalqları tarixi kafedrası -1 yer

Xarici dillər kafedrası-1 yer

Pedaqogika və psixologiya kafedrası - 2 yer

Kafedralar üzrə assistant

Riyaziyyat və onun tədrisi metodikası kafedrası -1 yer

Diferensial tənliklər və optimallaşdırma kafedrası -2 yer

İnformasiya texnologiyaları və programlaşdırma kafedrası - 2 yer

Avtomatika və idarəetmə kafedrası-1 yer

Fizika və onun tədrisi metodikası kafedrası -1 yer

Qeyd: Sənədlər, elan dərc olunan gündən bir ay (30 gün) müddətində təqdim oluna bilər.

Müsabiqədə iştirak etmək istəyənlər sənədlərini mövcud əsasnaməyə müvafiq olaraq rektorun adına yazılış ərizə ilə birləşdikdə aşağıdakı ünvana təqdim etməlidirlər.

Ünvan: Az 5008 Sumqayıt, 43-cü məhəllə, SDU otaq 233,

Telefon: (018) 642-15-06 Əlavə: 1-16

REKTORLUQ

"AZƏRBAYCAN MÜƏLLİMİ"

Qəzet 1934-cü ildən çıxır

Baş redaktor

Sarvan İbrahimov

538-21-55

Mühasibatlıq

539-67-74

Reklam və elanlar

539-20-77

Ünvan: AZ-1100, Bakı şəhəri, Yasamal rayonu,
Mətbuat prospekti 23 L, 5-ci mərtəbə

Qəzet "Azərbaycan müəllimi"nin kompüter mərkəzində yığılın
və "Azərbaycan nəşriyyatı" MMC-də çap olunur

Qəzet hər həftənin cümə günü çıxır

Bank hesabımız

Azərbaycan Beynəlxalq Bankı Şərifzadə filialı

Kodu: 805142 VÖEN: 9900001881

M/h: AZ 03 NABZ 013501000000002944

S.W.I.F.T.: IBAZAZ 2X

"Azərbaycan müəllimi" qəzeti redaksiyası

Hesab № AZ00 IBAZ38060019443164986350

VÖEN: 1300397831

Lisenziya № 022327, İndeks: 0003, Tiraj 4100 Sifariş 2761

Məsul növbətçi: N.Rəhimov

attestat itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

Vüsal Hacıalı oğluna verilmiş B-
022676 nömrəli tam orta təhsil
haqqında attestat itdiyi üçün
etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 269 nömrəli tam
orta məktəbi 2019-cu
ildə bitmiş Çaybasarskiy
Anar Elçin oğluna verilmiş
E-211163 nömrəli tam orta
təhsil haqqında attestat
itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

Tovuz şəhər Elxan Məmmədov
adına tam orta məktəbi
2005-ci ildə bitmiş Hüseynova
Pəri Rəşid qızına verilmiş
C-187651 nömrəli tam orta
təhsil haqqında attestat
itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

Bakı şəhər 165 nömrəli
tam orta məktəbi 2000-ci
ildə bitmiş Nəbiyev Mahir
Hüseyn oğluna verilmiş A-
403279 nömrəli tam orta
təhsil haqqında attestat
itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

Tovuz rayon Düz Qırıqlı
kənd tam orta məktəbi 2000-ci
ildə bitmiş Bağırov Xəqani
Ziyafət oğluna verilmiş A-453847
nömrəli tam orta təhsil haqqında
attestat itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

Goranboy rayon Nizami
kənd tam orta məktəbi 2020-
ci ildə bitmiş Cəfərov
Firuddin Qoşqar oğluna ve-
rilmiş E-326801 nömrəli tam
orta təhsil haqqında attestat
itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

**Azərbaycan Dövlət Dəniz
Akademiyası** tərəfindən 2007-
ci ildə Hacıyev Baris Muxtar
oğluna verilmiş BC-112229
nömrəli diplom itdiyi üçün
etibarsız sayılır.

Lənkəran şəhər 3 nömrəli
tam orta məktəbi 1995-ci ildə
bitmiş Eynalova (Nuriyeva)
Natevan Isaxan qızına verilmiş
30 nömrəli attestat əvəzi arayış
itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

Azərbaycan Tibb Universiteti
tərəfindən 2004-cü ildə
Xanlarova Natavan Hafizov-
naya verilmiş AB-I-085025
nömrəli diplom itdiyi üçün
etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 147 nömrəli
Tekniki Humanitar Liseyi
2008-ci ildə bitmiş Şamilov
Cavansır Şahin oğluna verilmiş
A-682746 nömrəli tam orta
təhsil haqqında attestat
itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

Şamaxı şəhər 1 nömrəli
tam orta məktəbi 2003-cü ildə
bitmiş Nuğayev Mahir Ağasab
oğluna verilmiş A-682746
nömrəli tam orta təhsil haqqında
attestat itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

Bakı şəhər 154 nömrəli
kənd tam orta məktəbi 2001-ci
ildə bitmiş Ağayeva (Quluyeva)
Südəba Eyyaz qızına verilmiş
A-542839 nömrəli tam orta
təhsil haqqında attestat
itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

Lənkəran rayon Liman şə-
hər 1 nömrəli tam orta məktəbi
2013-cü ildə bitmiş Sadiqzadə
Əziz Seymur oğluna verilmiş
A-240277 nömrəli tam orta
təhsil haqqında attestat
itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

Bakı şəhər 108 nömrəli
tam orta məktəbin IX sinfini
2002-ci ildə bitmiş İsgəndərova
Svetla Ağakərim qızına verilmiş
B-515456 nömrəli ümumi orta
təhsil haqqında attestat
itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Babək rayon Yarimca
kənd tam orta məktəbi 2012-
ci ildə bitmiş Hesenov Əli
Fikrət oğluna verilmiş
A-088696 nömrəli tam orta
təhsil haqqında attestat
itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

Ağdam rayon Palçıqoba
kənd tam orta məktəbi 2004-
ci ildə bitmiş Muradov
vəfatından kədərləndiyini bil-
dirir və dərin hüzlə başsağlı-
ğı verir.

Etibarsız sayılırlar

**Azərbaycan Respublikası-
nın Prezidenti yanında Dövlət
İdarəciliy Akademiyası** tərə-
findən 2016-cı ildə Bilalov
Turan İbrahim oğluna verilmiş
A-083140 nömrəli bakalavr
diplomu və diploma eləvə itdiyi
üçün etibarsız sayılır.

**Azərbaycan Beynəlxalq
Universiteti** tərəfindən 2001-ci
ildə Rəsulov Emin Fikrət oğ-
luna verilmiş A-127682 nömrəli
diplom itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

Bakı şəhər 239 nömrəli tam
orta məktəbi 2016-cı ildə bitir-
miş İbrahimzadə Yusif Nəs-
reddin oğluna verilmiş A-
518736 nömrəli tam orta təhsil
haqqında attestat itdiyi üçün
etibarsız sayılır.

Gədəbəy rayon Hacıalılar
kənd tam orta məktəbi 2022-ci
ildə bitmiş Abbaslı Hüseyin Vü-
qar oğluna verilmiş E-529957
nömrəli tam orta təhsil haqqında
attestat itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

**Azərbaycan Dövlət Peda-
goji Universiteti** tərəfindən
2014-cü ildə Əliyeva İləhə Hə-
bib qızına verilmiş A-050273
nömrəli bakalavr diplому itdiyi
üçün etibarsız sayılır.

Bakı şəhər 121 nömrəli tam
orta məktəbi 2005-ci ildə bitir-
miş Babayev Fərhad Mehdi
oğluna verilmiş B-126506 nömrəli
tam orta təhsil haqqında
attestat itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

Bakı Dövlət Universiteti
tərəfindən 1994-cü ildə Behbutov
Rizvan Alladin oğluna verilmiş
AB-I-052575 nömrəli diplom
itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Ağdam rayon Xındırıstan
kənd tam orta məktəbi 2006-ci
ildə bitmiş Muradova Nahidə
Namiq qızına verilmiş B-321244
nömrəli tam orta təhsil haqqında
attestat itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

Bakı şəhər 149 nömrəli tam
orta məktəbi 2003-cü ildə
bitmiş Hüseynov Əbdül Vaqif
oğluna verilmiş B-595550

Bakı şəhər 238 nömrəli tam
orta məktəbi 1999-cu ildə bi-
tmiş Nağıyeva (Göyüşrə)
Vüsalə Mirəhməd qızına verilmiş
A-278509 nömrəli tam orta
təhsil haqqında attestat itdiyi
üçün etibarsız sayılır.

**N.Nərimanov adına Azə-
baycan Dövlət Tibb İnstitutu**
tərəfindən 1984-cü ildə Mahmudzadə
Gülhəra Fərhad qızına verilmiş
LB-011186 nömrəli diplomi
itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Mingəçevir şəhər 10 nömrəli
tam orta məktəbi 2012-ci ildə
bitmiş Vəlizadə Mirlə
Mirhəsən oğluna verilmiş A-
139338 nömrəli tam orta təhsil
haqqında attestat itdiyi üçün
etibarsız sayılır.

Mingəçevir şəhər 11 nömrəli
tam orta məktəbi 1991-ci ildə
bitmiş Qasimova Zənfira Ni-
zami qızına verilmiş A-060168
nömrəli tam orta təhsil haqqında
attestat itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

Bakı şəhər 292 nömrəli
(indiki 5 nömrəli) tam orta
məktəbi 2004-cü ildə bitmiş
Salamova Şəker Cahangir
qızına verilmiş B-009770
nömrəli tam orta təhsil haqqında
attestat itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

**Azərbaycan Texniki Uni-
versitetinin nəzdində Bakı
Texniki Koleci** tərəfindən
2022-ci ildə Sultanov Yusif
Umid oğluna verilmiş teləbə
bileti itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

Bakı şəhər 20 nömrəli
məktəb-liseyi 2015-ci ildə bi-
tmiş Hüseynzadə Elmar Na-
miq oğluna verilmiş A-412545
nömrəli tam orta təhsil haqqında
attestat itdiyi üçün etibarsız
sayılır.

Vətənə sədaqət ruhunda

Təhsil müəssisələrində Müstəqilliyin Bərpası Günü qeyd olunub



Paytaxtin ümumi təhsil müəssisələrinin 18 Oktyabr-Müstəqilliyin Bərpası Günü ilə əlaqədar tədbirlər keçirilib.

Təhsil müəssisələrində müstəqilliyin bərpasının 32-ci ildönümüne həsr olunan konfranslar, mühazire və “dəyirmi masa”lar, vətənpərvərlik mövzusunda bədi qiraat gecələri təşkil edilib. Elecə də məktəblərdə bayram münasibətilə fotostendlər, bülletenlər hazırlanıb, məktəbilər arasında rəsm, bədi qiraat və inşa yazı müsabiqələri, intellektual oyunlar, şagirdlərin el işlərindən ibarət sərgilər təşkil olunub.

Tədbirlərdə Bakı Şəhər üzrə Təhsil idarəsinin, rayon icra hakimiyyətlərinin, müxtəlif idarə və təşkilatların nümayəndələri, təhsil müəssisələrinin müəllim-sağird kollektivləri iştirak ediblər.

Tədbirlərdə 32 il evvel – 1991-ci il oktyabrın 18-də Azərbaycan Respublikası Ali Soveti tərəfindən dövlət müstəqilliyi haqqında Konstitusiya Aktinin qəbul edilməsi, hemin tarixi dövr barədə şagirdlər etrafı məlumat verilib.

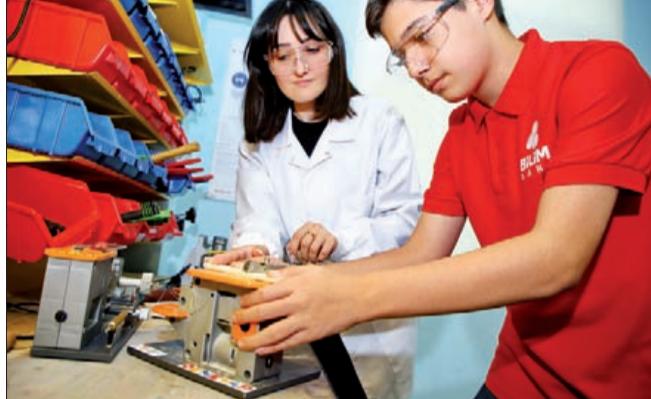
Azərbaycan xalqı bu bayramı tarixi qələbəmiz sayesində arazi bütövlüyüň tam bərpə etmiş xalq kimi qeyd edir. Bu baxımdan, dövlətçilik tariximizdə müs-

tosna ehəmiyyətə malik, xüsusun müstəqilliyin əldə edilməsi ve bərpası kimi tarixi günlerin mahiyyətinin daha dəqiq ifadə olunması və şagirdlərə bu barədə məlumatların daha etrəfli çatdırılması böyük önem kəsb edir.

Azərbaycanın müstəqilliyinin bərpasının 32-ci ildönümüne həsr olunmuş tədbirlərdə şagirdlər söylədikləri şeirlər, ifa etdikləri mahnılarla Vətəne olan sevilərini nümayiş etdiriblər.

Tədbirlərdə müstəqillik tariximizdən bəhs edən videoçarx və sənədlili filmlər də nümayiş etdirilib.

Gələcəyin texnologiya istedadları yetişir



“Deneyap” laboratoriyasına 80 paytaxt məktəblisi cəlb olunub

Məktəblilərə XXI əsr bacarıqlarını əldə etməye imkan verən “Deneyap” texnologiya laboratoriyasında şagirdlər dizayn və istehsal, robototexnika və kodlaşdırma, aviasiya və kosmik texnologiyalar, nanotexnologiya və materialsfünsiylər, sənii intellekt, kibertəhlükəsizlik, mobil tətbiq və digər mövzular üzrə ikillik texnologiya təhsilini alırlar.

Qeyd edək ki, layihəəsası “Deneyap” texnologiya laboratoriyası galəcək dövrün ehtiyacılarını nozora alan, gündündən həyat problemlərinin həllinə yönəlnən kompleks və forqlı təhsil modelidir. Laboratoriya da keçirilən təlim proqramları goləcəyin texnologiya istedadlarının yetişməsini dəstekləyir və ölkəmizin bu istiqamətdə inkişafını hədfləyir.

Onu da qeyd edək ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi və Türkiyə Texnologiya Komandası Fondunun əməkdaşlığı çərçivəsində yaradılan “Bilim Baki” Mərkəzinin “Deneyap” texnologiya laboratoriyasının təlim proqramlarında 4, 5, 6 və 7-ci sınıf şagirdləri iştirak edirlər.

ADNSU ilə Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi əməkdaşlığı başlayır

Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universiteti (ADNSU) ilə Energetika Nazirliyi yanında Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi arasında Əməkdaşlıq memorandumu imzalandıb.

İmzalanma mərasimində ADNSU-nun rektoru vəzifəsini icra edən dosent Vazeh Əsgərov, Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyinin direktoru Cavid Abdullayev və onu müşayiət edən nümayəndə heyəti, universitetin prorektörleri və professor-müəllim heyəti iştirak ediblər.

Dosent Vazeh Əsgərov Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyi ilə əməkdaşlığın təkcə universitet üçün deyil, hem də ölkə üçün əhəmiyyətinin vurğulanıb. O, işgaldən azad edilmiş ərazilərdə bərpa olunan enerji mənbələrinin yaradılması istiqamətində yüksək səviyyədən yaxınlığından universitetin prioritət vəzifəsi olduğunu deyib.

Agentliyin direktoru Cavid Abdullayev ölkədə bərpa olunan və yaşı enerjidən iştirak edən və bağlı görülen işlər, layihələr barədə məlumat verib. İşgaldən azad edilmiş ərazilərdə bərpa olunan enerji mənbələrindən iştiradə ilə yanaşı, tikinti və abadlıq işlərinin heyata keçirildiyini vurğulayan C.Abdullayev ADNSU ilə əməkdaşlıqları məmənluğunu ifadə edib. O, əməkdaşlığın elmi-tədqiqat sahələrinin inkişafına, o cümlədən elmi-nəzəri və praktiki tədqiqatların aparılması, tədris-metodiki vəsaitlərin hazırlanmasına, tədris prosesinin tek-millişdirilməsinə töhfə verəcəyini bildirib.

Amerikalı mütəxəssis Azərbaycanda modernist ictimai memarlıq sahəsini tədqiq edir



Amerika Birləşmiş Ştatlarından olan mütəxəssis Lincoln Nemetz-Karlson “Fulbright” Programı çərçivəsində Azərbaycan Memarlıq və İnşaat Universitetində (AzMİU) elmi-tədqiqat apardır.

Memarlıq fakültəsinin nəzdində memarlıq layihələndirilməsi və şəhərsalma kafedrasına təhkim olunan tədqiqatçı 2023/2024-cü tədris ilində universitetin qonağı olacaq.

Lincoln Nemetz-Karlson hazırda “1970/1980-ci illərdə Azərbaycanda layihələndirilmiş və tikilmiş modernist ictimai memarlıq” mövzusunda tədqiqat işinə başlayıb. O, elmi-tədqiqat işində universitetin zəngin kitabxana fondundan və elektron resurslarından yararlanır. Bununla yanaşı, mütəxəssis Azərbaycan dilini da yəzir.

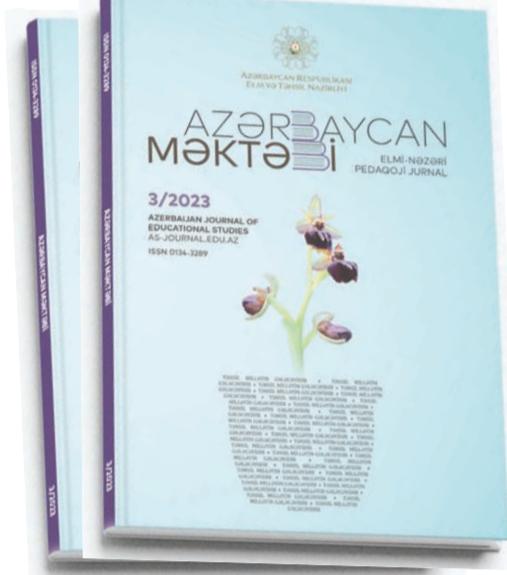
Tədqiqatçı ölkəmizə geldiyi ilk günden Azərbaycanın tarixi abidələrini, məkanlarını gozir, kafedranın əməkdaşları ilə birgə “Atəşgah məbədi”, Qala qorğu, Qobustan dövlət qoruğu, “İçərişəhər” Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu idarəsində yerləşən tarixi tikililərlə tanış olur.

Xatırladaq ki, bu tədris ilində “Fulbright” Programı çərçivəsində AzMİU-ya ABŞ-dan 2 mütəxəssis gelib. Onlar aktiv şəkildə kafedranın müəllimləri və fakültənin tələbələri ilə ünsiyyətdə olur, memarlıq sahəsində ABŞ ali təhsil təcrübəsinə, əldə etdikləri elmi yenilikləri bölüşür.

Qələbələrimizin təməli təhsilimizlə qoyulur

“Azərbaycan məktəbi” jurnalının növbəti sayında...

Elm və Təhsil Nazirliyinin “Azərbaycan məktəbi” jurnalının “Heydər Əliyev III”-ndə işq üzü görən üçüncü sayı Ulu Öndərin təhsil haqqında söylədiyi “Təhsil millətin gələcəyi-dir” fikri ilə yola çıxıb. Tariximizin qızıl səhifəsini yazan, təhsilimizin uğurlu bünövrəsi əsasında yetişən və bizə şəhər Zəfəri qazanmış Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin fəaliyyəti, iqtisadiyyatımızın yüksəlişi müəllimlərimizin peşkarlığının və özünüñişafə doğru şaylarının nəticəsidir. Jurnalın üz qabığında əks olunmuş rəmz-lər isə bizim yol xəritəmiz və inanımızın ifadəsidir.



araşdırılması”, Qazaxistan Pedagoji Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü, pedagojika üzrə elmlər doktoru, sosiologiya üzrə elmlər doktoru, professor Aleksandr Teslenkonun “Müasir məktəbdə genclər iş: Qazaxistan təcrübəsi”, Azərbaycan Respublikası Təhsil İnstitutunun Məktəbə-qədər təhsilin inkişafı şöbasının mütexəssisi Aysel Quliyevannın “Məktəbə-qədər təhsil pillesində Montessori, Valdorf və Reggio Emilia öyrənmə nəzəriyyələrinin əhəmiyyəti”, Azərbaycan Dövlət Pedagoji Universitetinin magistrantı Günel Babayevanın “Yazılı imtahanların qiyəmtəndirmənin etibarlılıq prinsipinə uyğunluğu”, Xəzər Universiteti Dünya Məktəbi kompleksinin direktoru Nəzirə Bayramovanın “Ümumtəhsil məktəblərində innovasiyaların tətbiqinin əhəmiyyəti”, Xəzər Universitetində pedagoqika nəzəriyyəsi və tarix üzrə magistrant Məsimxanım İskenderlinin “Ümumtəhsil məktəblərində innovasiyaların tətbiqinin əhəmiyyəti”, Xəzər Universitetində pedagoqika nəzəriyyəsi və tarix üzrə magistrant Nəsiməxanım İskenderlinin “Ümumtəhsil məktəblərində bullinq və kiberbullinq, onlara qarşı mübarizə təsilləri”, Xəzər Universitetində pedagoqika nəzəriyyəsi və tarix üzrə magistrant Nəsiməxanım İskenderlinin “Şagirdlərin riyaziyyat anlayışı ilə bağlı düşüncələrinin metafor vasitəsilə tədqiqi”, Xəzər Universitetinin təhsilin təşkili və planlanması üzrə doktorantı Oluvaseyi Olubunni Sodiya və Xəzər Universiteti Dünya Məktəbi kompleksinin koordinator/məsələhətçi (layihələr üzrə) Afət Nəbiyevannın “Layihəəsası öyrənmə: şagirdlərin xidmet və öyrənmə layihəsinin məktəb icmasının sağlamlılıq və rifah haqqında məlumatlılıq seviyyəsinə təsirinin

MDU aliminin rəhbərliyi ilə “Nur şəhərinin dil yaddaşı” adlı dialektooji lüğət hazırlanıb

Mingəçevir şəhərinin 75 illik yubileyi münasibətlə Mingəçevir Dövlət Universitetinin (MDU) humanitar fənlər kafedrasının dosenti, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Namaz Manafovun rəhbərliyi ilə “Nur şəhərinin dil yaddaşı” adlı (“Elm və təhsil”, 2023-cü il) dialektooji lüğət tərtib edilib.

Lüğətdəki sözlərin toplanmasında MDU-nun müəllimləri ilə yanşı “Azərbaycan dili və ədəbiyyat müəllimliyi” ixtisası üzrə təhsil alan tələbələr de yaxından iştirak ediblər. Onlar Mingəçevirin yaşlı sakinləri ilə görüşüb, dialektooji materiallardan, çap olunmuş lüğətlərdən, monoqrafiyalardan istifadə ediblər. Tələbələr ədəbi dilimizdə işlənməyən, lakin Mingəçevir şəhər sivəsində mühabizə olunan minden artıq söz bazası formalaşdırıblar.

Lüğətin sözlüyündə daxil olan sözlər bir daha səbət edir ki, Mingəçevir ərazisi qədim türk yaşayış moskenidir. “Ön söz”də qeyd olunduğu kimi, yerli əhalilər etrəf erazilərdən vaxtilə köçüb gəlmış və Mingəçevirin salınmasında bilavasitə iştirak etmiş insanların iş birliyi zaman keçidkən həm də “dil birliliyinə” çevrilmiş, daha doğrusu, vahid şəhər sivəsini formalasdırıblar.

Qeyd edək ki, “Nur şəhərinin dil yaddaşı” (Mingəçevir şəhər sivəsinin qısa lüğəti, təkmilləşdirilmiş ikinci nəşr) AMEA Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun Elmi Şurasının qərarı ilə çap olunub.